

Tardoskeddi HÍRMONDÓ

TARDOSKEDD KÖZSÉG MAGAZINJA

XIX. évfolyam | 3. szám | 2016 december | Ára: 1,20 €

ISSN 1339-2630

*Kellemes karácsonyi ünnepeket
és békés, boldog új évet kívánunk!*

pf 2017

Kellemes karácsonyi ünnepeket
és sikerekben gazdag, boldog új évet kívánok.

Tóth Marián, mérnök
polgármester

FELHÍVÁS

Kedves Ifjú Házasok és Kisgyermekes Szülők!

A Carisma Televízió 2017. januárjában szeretné bemutatni a tardoskeddi műsorában a 2016-ban házasságot kötött ifjú párokat, ill. a 2016-ban született tardoskeddi kisgyermekeket. Ezért kérjük az érintetteket, hogy 2016. december 30-ig küldjenek 2 fényképet az esküvőjükről, ill. az újszülöttekről a tktv@tvrdosovce.sk e-mail címre.

Köszönjük.

JUBILÁNSOK

70 **Szeptember:** Vanya Mária (Gyümölcsös u.), Mészáros Monika (Újvári út)
Október: Čirik József, Buják Imre, Bahorecová Anna
November: Bédi János, Rosko Gyula
December: Krupánszki Erzsébet, Póč István, Tóth Mária (Újvári út)

80 **Szeptember:** Kopečny Ilona, Balogh Rozália
Október: Borbély Károly (Iskola u.)
November: Bogdány József, Bogdány Vince, Jakubík Karol, Švancárová Anna
December: Csányi István (Diófa u.), Sipos Jolán

85 **Szeptember:** Vanya Ilona (Barackos u.), Szikora Katalin

90 **Szeptember:** Vanya Ilona (Kertész u.)
Október: Takács Rozália, Balogh Anna

A társasági krónikát összeállította:
Benkő Éva

IFJÚ HÁZASOK

Forró Adrián és Czánik Klaudia, mérnök	04.16.
Fugli Gábor és Hartz Ulrike	07.30.
Török József, mérnök és Mgr. Agh Beáta	08.06.
Boros Michal és Kollár Angela, mérnök	09.03.
Bugyik Ottó és Balogh Monika	09.03.
Herceg Roman és Buják Gabriella	09.10.
Pötsch Joachim Walter és Farkašová Janette	09.10.
Szapu Árpád és Mgr. Boros Anita	09.17.
Mgr. Mikláš Radovan és Mgr. Borbélyová Beáta	09.24.
Mészáros Tamás, mérnök és Birkus Veronika, mérnök	10.01.
Bc. Szapu Gusztáv és Vas Andrea, mérnök	10.08.
Morvai Gábor és Birkusová Kristína	10.15.
Paulech Martin, mérnök és Mgr. Pšenáková Barbora	10.15.

LEGKISEBB LAKOSAINK

Tamás Jázmin	07.30.
Tóth René	08.01.
Kollár Dániel	08.03.
Bédi Laura	08.06.
Spevák Elizabeth	08.10.
Vasko Viktor	08.15.
Buda Damián	08.18.
Hrabovsky András	08.18.
Borbély Leo	09.14.
Polák Amélia	09.16.
Benkő Emma	09.30.
Szpevák Lara	10.18.

ÖRÖKRE ELBÚCSÚZTAK

Árendášová Mária	(1933)	08.10.
Bugyik György	(1954)	08.11.
Virág Magdolna	(1936)	08.18.
Balogh Zdeněk	(1952)	08.18.
Borbély László	(1952)	08.21.
Vas László	(1956)	08.25.
Domaníza Lajos	(1955)	08.29.
Batyka Katalin	(1959)	08.29.
Zsilinszky Margit	(1926)	09.07.
Bencze Magdolna	(1931)	09.07.
Lazebník Vladimír	(2004)	09.10.
Vida Mária Magdolna	(1921)	09.13.
Marenčák Ilona	(1928)	09.17.
Mészáros István	(1981)	09.23.
Simonics Róbert	(1961)	09.28.
Vanya Júlia	(1936)	09.29.
Birkus Zsuzsanna	(1941)	10.04.
Számel Ottó	(1960)	10.24.
Gulogi Károly	(1957)	10.29.
Szőgyényi László	(1929)	11.07.
Maršovský György	(1958)	11.10.
Bara Ottó	(1974)	11.11.

TISZTELT OLVASÓK!

Magazinunk továbbra is előfizethető kedvezményes áron, 3 euróért egy évre a Községi Hivatal 13. számú irodájában, ill. a helyi könyvtárban.
Köszönjük, hogy olvasnak bennünket.

Advent Tardoskedden

November 27-én, advent 1. vasárnapján Tardoskedden 6. alkalommal gyűjtötták meg az adventi koszorú első gyertyáját, jelezvén, hogy lassan, de biztosan közeleg a karácsony. A hetek múlásával egyre nagyobb fénnel ragyog majd a koszorú, s élő naptárként jelzi a Megváltó eljövételét. Az ünnepek idejére azt kívánjuk, hogy a meleget árasztó fény jusson el minden otthonba. Ne csak az adventi koszorú gyertyái világítsanak, de az emberi szeretet is.

bsz

Eseménynaptár

KULTURÁLIS ÉS TÁRSADALMI RENDEZVÉNYEK TARDOSKEDDEN 2017. ELSŐ FÉLÉVÉBEN

január 6.	Kelly Night Run
január 20.	Pálinkabarátok találkozója
január 28.	a Csemadok Helyi Alapszervezetének batyubálja
február 4.	J. A. Komenský Alapiskola Szülők és Iskolabarátok bálja
február 8.	A nyugdíjasklub farsangi teadélutánja
február 11.	A Szemerényi Károly Magyar Tanítási Nyelvű Alapiskola Szülők és Iskolabarátok bálja
február 11.	TABL Cup
február 18.	Véradók bálja
február 20-24.	Tavaszi szüenidő a Faluházban
február 25.	A Vasutasok „Zászló” Egyesületének bálja
március 4.	Disznótoros fesztivál
március 11.	Cergát RUN
március 19.	Megemlékezés az 1848/49-es magyar forradalomra és szabadságharcra
március 24-26.	Könyvbörze
április 22.	„Szebb Tardoskeddért” nagytakarítás
április 22.	Öregfiúk futballtorna
április 28.	Gyurek Kupa
április 29.	Majális
április 29.	Horgász- és célbalövő verseny
május 13.	Családi kerékpártúra
május 15.	Kiállítás megnyitó az Amatőr Képzőművészeti és Fotóversenyre beérkezett munkákból
június	III. CARP CUP
június 3.	Gyermeknap és strandmegnyitó a termálfürdőben
június 17.	Iron Family
június 23.	Ballagási ünnepély a Szemerényi Károly Magyar Tanítási Nyelvű Alapiskola
június 24.	Móder Kupa és könyvbörze
június 29.	Ballagási ünnepély a J.A.Komenský Alapiskolában

B.L.

Megkérdeztük a POLGÁRMESTERT

Polgármester Úr! Közeleg az év vége és egyben a választási ciklus fele. Hogyan tudná röviden jellemezni a 2016-os évet? Mit sikerült az önkormányzatunknak ebben az évben véghezvinni?

Úgy gondolom, hogy a 2016-os év az önkormányzat szemszögéből ismét egy sikeres év volt. Januárban átadásra kerültek az új bérakások a Vasúti úton, áprilisban ünnepélyes keretek közt átadtuk a megújult faluközpontot. Júliusban, több hetes előkészítő munka után megnyitottuk a gyűjtő udvarunkat, augusztusban megkezdttük a víztároló építését, amely a falu ivóvizének az ellátását biztosítja majd kellő mennyiségben és nyomásban. A pályázatokat legtöbb esetben támogatásból finanszíroztuk. Az építkezési, látványos pályázataink mellett különböző rendezvényeket valósítottunk meg. Ezek közé tartozik a Szebb Tardoskédért környezetvédő brigád, a majális, a gyermeknap programjaink, a több napot felölelő Szent István Napok, megemlékező ünnepségek stb. Így van, a vá-

lasztási ciklus feléhez értünk. Értékelni sok mindent lehet, meg kell is. El kell mondani azt is, hogy a képviselői munka nem csak abból áll, hogy a képviselő eljár a testületi ülésekre. A testületet alkotók némely tagjai, szakszervezetekben is tevékenykednek. Az aktívabb képviselők testvértelepülési rendezvényeken is részt vesznek. A legtöbb rendezvényről televíziós felvétel is készül, így mindenki maga értékelheti a megválasztott képviselő testületi, illetve egyéb munkáját, amit a közösségünkért fejt ki.

A félidőben még nem ér véget sem a polgármester, sem a képviselők munkája. Újabb pályázatokon dolgozik a hivatal. Milyenek az új tervek, pályázatok?

A Tardoskeddi Hírmondó augusztusi számában említésre került több pályázat, amelyet a község szeretne kihasználni a további fejlődés érdekében. Némelyek már a megvalósítás fázisába kerültek. A pályázataink közül említést érdemel a termálfürdő területén található volt kastélyszárny felújítása, amely jelenleg kihasználatlan. Félő, hogy tönkre megy. Ennek a projektnek az összege 382.000,- €. Tudni kell, hogy a pályázat az Interreg határon

átnyúló együttműködés jegyében valósulna meg. Ez annyit jelent, hogy egy magyarországi partnerrel kell benyújtani. Mi, Környével vállaltuk a közös munkát. A cél nem csak az épület felújítása, bekötő járda és az épület bejáratí részének kiépítése. A tervezet magába foglalja a helyiség kihasználását kulturális rendezvényekre, kiállítások szervezésére és múzeum létrehozására. Az említett

teljes összege 701.000,- €, a hátralevő részt szintén az Environmentális Alapból kívánjuk finanszírozni. A község szennyvízelvezető rendszerének építésére benyújtott pályázat a közbeszerzés befejezése előtt áll, a támogatás összegének megítélése is várat magára. Mindemellett a Bara tó környezetének rendezésére is benyújtottunk egy pályázatot 2017-re.

Interreg pályázat lehetőséget nyújt az Alsó Vágmente Helyi Akciócsoport tagjaival közösen pályázni a 2017-es Szent István Napok megrendezésére is. Ahogy már jeleztem, augusztusban elkezdődött a víztároló megépítése is, amelyre 2016-ban az Environmentális Alapból 150.000,- € támogatást nyertünk. Mivel maga a beruházás

A további tervek közül megemlíteném a község új, magyar tanítási nyelvű bölcsődéjének és óvodájának építkezési szándékát. Mint ismeretes, a magyar nyelvű óvodáink egyházi tulajdonú épületben működnek. Sajnos, a nyári csőrepedés olyan mértékben károsította az épületet, hogy lépni kell. Egy új épület építése mellett döntöttünk. Fontos a termálfürdő további fejlesztése, a jelenlegi gyűjtőudvar kibővítése. A teljes felújítás mellett elmaradt a Szolgáltatások házának hőszigetelése, amely 2017-ben fog megvalósulni. Tervezzük a bicikli utak kialakítását, valamint tovább fogjuk folytatni az eső, illetve a talajvizek elvezetését a községből.

Az elmúlt időszakban a község választmánya elfogadta az új falufejlesztési terv ki-

dolgozását. Miért volt erre szükség?

Tekintettel arra, hogy az érvényes Falufejlesztési terv (FfT) 2006-ban volt elfogadva, néhány része már érvényét veszítette, szükségszerű volt elkezdni egy új FfT kidolgozását. Fontos tudni viszont azt is, hogy az új építkezések megvalósításának elengedhetetlen része éppen a FfT egyezése a tervezett építkezéssel. Éppen ennél az oknál fogva, szükséges egy új falufejlesztési terv, melyben bele lesznek foglalva a község eddigi, de az új tervei is, amelyeket a jövőben szeretnénk majd megvalósítani.

Az év végével közeleg a 2017-es költségvetés össze-

állítás. Hogyan jellemezné ebből a szemszögből az eddigi időszakot?

A 2016-os év nem volt egyszerű év a megvalósított beruházások és azok anyagi rendezése szempontjából. Ennek ellenére konstatahatom, hogy a kereskedelmi kapcsolatokból eredő tartozásainkat sikerült ebben az évben rendeznünk. Egyetlen rendezésre váró tartozásunk az utóbbi alkalommal épített bérlakások kifizetése, amely az Állami Lakásfejlesztési Alap nem megítélt hitele miatt keletkezett. Azon vagyunk, hogy az év végéhez ezt az állapotot rendezzük. A takarékos gazdálkodásnak köszönhetően 2016-ban tartalékot tudtunk képezni a bankokban veze-

tett folyószámláinkon, mindez a lakosok felé irányuló köteleseink teljesítése mellett. Ami a jövő évi költségvetést illeti, tükrözi az összes fontos elvárást és feltételt a falu további fejlődéséhez úgy a bevételi, mint a kiadási részében. Úgy gondolom, hogy a 2017-es gazdálkodás biztosítja falunk erősödését a sikeres önkormányzatok közt.

Hogyan készül Ön és családja a legszebb ünnepre, a karácsonyra?

A karácsonyi ünnep a szeretet, együttlét, az ajándékozás, a családok és barátok találkozásának ünnep. A karácsonyi ünnepkör nemcsak Jézus Krisztus születésének

ünnepe, de egy pillanat is, amit átélhetünk a rohanó világban. A pillanat, amikor a család ismét együtt lehet feledhetetlen, leírhatatlan emlékeket hordoz magában. Mindannyiunkra hatással van az ünnep hangulata, a finom ételek illata, a karácsonyi vásár, a karácsonyi dallamok és a várakozás pillanata. A karácsony nemes perceire a családközös fenyőfa díszítéssel készül, de nem maradhatnak el a hagyományos ételek, finomságok készítése sem. Az ajándékozás pillanatait, talán Hanna lányom éli meg a legintenzívebben. Az ünnepek közeledtével kíváncsi mindenkin, családjá körében áldott karácsonyi ünnepeket, találkozzunk 2017-ben jó egészségben. **B.Sz.**

Változás a pirotechnikai eszközök használatában

Szilveszter közeledtével, bátrabban nyúlunk különböző pirotechnikai eszközökhöz. Természetesen, nem árt az óvatosság nemcsak az egészségünkre gondolva, hanem a jogi szabályok betartásánál is.

2015. december 2-ától hatályos a robbanászerekről szóló

képviselő-testület a 6/2016-os általános érvényű rendeletet, amely **betiltja a község területén az F2, F3, P1 és T1 kategóriába tartozó pirotechnikai eszközök használatát** január 1-je hajnali 4 órától december 31-e 12 óráig. **Ez azt jelenti, hogy Tardoskedden december 31-e déli 12 órától január 1-je hajnali 4 óráig lehet használni a tűzijátékokat, petárdákat.** A tilalom nem vonatkozik a község által szervezett kulturális, sport és egyéb jellegű rendezvényekre. Ami a magánszemélyek és családi ünnepélyeket illeti, fizikai, ill. jogi személyek csak a polgármes-

ter engedélye alapján, valamint a községi rendőrség tudtával használhatják rendezvényeiken a pirotechnikai eszközöket. Az engedélyt írásban kell kérniük.

A F2 kategóriába a nagyon alacsony kockázattal és zajsztinttel járó szórakoztató jellegű pirotechnikai eszközök tartoznak, amelyek kint a szabadban, de behatárolt területeken használhatóak.

Az F3 kategóriába a közepesen veszélyes tűzijátékok tartoznak, amelyeket nyílt és nagy területeken való használatra gyártottak. Zajsztintjük nem ártalmas az emberi egészségre.

A T1 kategóriába sorolt piro-

technikai eszközöket színpadi használatra gyártják, és kevésbé veszélyesek.

A P1 csoportba a nem szórakoztató jellegű pirotechnikai eszközök tartoznak, amelyek kevésbé veszélyesek.

Saját és mások biztonságának érdekében tartsuk be a pirotechnikai eszközökre vonatkozó szabályokat. A helytelenül tárolt és felhasznált tűzijátékok komoly sérüléseket is okozhatnak, ezért csakis megfelelő odafigyelés mellett kezeljük azokat. Illegális árusoktól semmilyen esetben se vásároljunk pirotechnikai eszközöket!

Mgr. Veres Judit

törvény módosítása. A rendelet értelmében a község saját területén - a közrend védelme érdekében - általános érvényű rendelettel tudja szabályozni a pirotechnikai eszközök használatát. Az említett módosításra való tekintettel fogadta el októberben a tardoskeddi

A HELYI INGATLAN ÉS EBADÓK A 2016-OS ÉVRE KISZABOTT ÉRTÉKÉNEK ÉS A 2016.09.30-HOZ BEFIZETETT INGATLAN ÉS EBADÓK ÉRTÉKÉNEK ÁTTEKINTÉSE

	TELEK ÉS FÖLDADÓ	ÉPÍTMÉNYADÓ	LAKÁSDÓ ÉS LAKÓHÁZBAN TALÁLHATÓ, NEM LAKÁS CÉLJÁRA SZOLGÁLÓ HELYISÉG ADÓ	EBADÓ	ÖSSZÉRTÉK
2016-os évre kiszabott adó	151 356,03 €	27 273,98 €	1 099,14 €	2 601,66 €	182 330,81 €
2016.09.30-hoz befizetett adó	94 711,73 €	24 123,69 €	979,95	2 384,66 €	122 200,03 €
teljesítés	62,58%	88,45%	89,16%	91,66%	67,02%

Hrubá Judit

CSAK A SZÁRAZ PAPÍRT SZELEKTÁLJUK

A papírt 5x de akár 7x is újra lehet hasznosítani. Pl. 10 folyóiratból 1 TV-s dobozt lehet előállítani. Csak tiszta és száraz papírt szelektáljunk, mivel a nedves papír gyorsan penészedik.

A papírgyűjtésbe tehetünk: papír-csomagolóanyagokat, újságokat, folyóiratokat, nem kemény kötésű könyveket, füzeteket, irodai papírt, rölapokat, összehajtott kartonpapírt és kartondobozokat, plakátokat, borítókat, képeslapokat, krepp-papírt. Kis mennyiségben irodai papírt gémkapcsokkal vagy iratmegsemmisítőben megsemmisített papírt is.

Megjegyzés: A kartondobozokat szedjük szét, és úgy szelektáljuk. Ezzel több helyet nyerünk. Az egész kartonok feleslegesen sok helyet foglalnak el, és az elszállításuk sem effektív.

Nem tartoznak ide az italos dobozok, az erősen szennyezett vagy zsíros papír, alumínium fóliapapír, könyvborítók, fagyaszott élelmiszeres papír, cigaretta doboz (kivéve a cigarettás karton papír), másoló papír, ún. termopapír, amelyre a pénztári blokkokat nyomtatják, használt pelenkák, higiénia eszközök, alobal, celofán.

A MŰANYAG ÜVEGEKET LAPÍTSUK ÖSSZE

A műanyag üvegeket általában terjedelmesek, nagy helyet foglalnak el a konténerekben, ill. a zsákokban. Ezért mielőtt a PET üvegeket és a tetrapakos dobozokat gyűjtenénk, kibontjuk meg őket, azaz lapítsuk össze kézzel, lábbal vagy présel. Az műanyag üvegeket nem kell tisztára mosni, a vízpazarlás szempontjából ez nem lenne természetbarát. Itt inkább a szagra, a rágcslókra és a fertőzésveszélyre kell gondolni. Az újrahasznosítás során a PET üvegeket megtisztítják. Viszont fontos, hogy ne legyenek túl szennyezettek se a zsírtól, olajtól, veszélyes anyagoktól, földtől, festékektől.

Tudták, hogy 30 PET üvegből 1 filc kabátot lehet készíteni?

Szlovákiában kevesen gyűjtik szelektíven a hulladékot. Ezt az Eurostat – Európai Statisztikai Hivatal eredményei is alátámasztják. Országunkban az összegyűjtött hulladék csak 6 %-át hasznosítják újra, 12 %-át elégetik, 6 %-át komposztálják, és egészen 76% kerül a hulladék-lerakatokba. Gyakran az illegálisokba is. Ez a statisztika Szlovákiát az EU államok között az utolsó helyek egyikére sorolja a hulladékgyűjtés terén. Ezért szeretnénk felhívni a figyelmet a különválogatott hulladék gyűjtésének fontosságára, s ismertetnénk azt is, mely hulladékokat lehet/kell különválogatva gyűjteni.

Hogyan válogassuk a műanyagokat? Szeparálni kell a fehér és színes üvegeket, fóliákat, mikrotén zacskókat, nejlontáskákat, kozmetikai és tisztítószerek üvegeket, csomagoló fóliákat, joghurtos dobozokat, CD borítókat, az elektronikai cikkek vásárlásánál fennmaradt polisztrént.

Nem tartoznak a szelektív műanyag hulladékok közé a gumiabroncsok, bicikli belső gumik, gumiból készült egyéb tárgyak, padlóbevonatok, veszélyes anyagok műanyag üvegei, mint pl. motorolajak, festékek, hasonló.

AZ ÜVEGET A VÉGTELENSÉGIG LEHET ÚJRAHASZNOSÍTANI

Ma egyre kevesebb üvegfajta váltható vissza. Ennek ellenére, fontos az üveget újrahasznosítani. Ugyanis olyan nyersanyagról van szó, amelyet a végtelenségig lehet újrahasznosítani. Pl. 5 üvegpohár ele-

gendő 1 váza elkészítéséhez.

Milyen üvegeket szelektáljunk? Ide tartoznak a különféle üvegtálok, a vissza nem váltható alkoholos és alkoholmen-

tes üvegek, poharak, kozmetikai cikkek és gyógyszeres üvegcsék (természetesen a műanyag és fém tetejek nélkül), keret nélküli ablaküvegek, üveg-törmelékek.

Nem tartoznak ide viszont: tükrök, aranyozott vagy fémmel szórt üvegek, villanyégők, drótüvegek, autóüveg, kémiai üvegeszközök, TV és számítógépes képernyők, porcelán, kerámia, füstüvegek, üres üvegek műanyag vagy parafa dugói.

A biológiai hulladékot, valamint az építkezési hulladékot Tardoskedden a volt III. telep helyén található gyűjtőudvarban kell leadni. A használt növényi olajakat pedig a Vásárcsarnokban található gyűjtőtartályban adhatják le. Keddtől – péntekig 8:00 – 16:00 óráig, szombaton 8:00 – 16:00 óráig. Textil, ruházati cikkek – 4 helyen található konténer mégpedig Vasúti úton lévő Jednota élelmiszerüzletnél, Ludas J. utcában található bérakásoknál, Ady utcában és a Szőlőskert utcában a Jednota élelmiszerüzletnél.

Tehát, ne legyünk lusták, és szelektáljuk a hulladékot!

Feldolgozta:
Mogrovič Renáta

MOST-HÍD
POLGÁRI PÁRT – OBČANSKÁ STRANA

Kellemes karácsonyi ünnepeket és sikerekben gazdag új esztendőt kíván a HÍD tardoskeddi alapszervezete

Veselé vianočné sviatky a úspešný rok 2017 Vám praje Miestna organizácia strany MOST – HÍD v Tvrdošovciach

VÉGREHAJTÁS – EXEKÚCIÓ

A végrehajtási folyamat munka - mondhatni - mindennapos eljárása. Erre akkor kerül sor, amikor egy jogerős határozatban foglalt kötelezettséget valaki önként, egyáltalán nem vagy csak részben teljesíti, illetve akkor, ha a teljesítésre megadott határidőt nem tartja be. A végrehajtási eljárás alapjául szolgáló határozat keletkezhet például bírósági eljárásban, közigazgatási eljárásban, ezen belül pedig adóigazgatási eljárásban is. Ennek megfelelően az egyes eljárásokra külön szabályok vonatkoznak.

Előfordul, hogy szerződési viszonyba keveredünk valakivel, akár akaratunk ellenére is, amiből polgári avagy büntető-

kérjen szakszerű segítséget. Minél kevésbé harapódzott el a probléma, annál valószínűbb, hogy komolyabb károk nélkül kerülhetnek ki a helyzetből. Ilyenkor még lehet tárgyalni a hitelezőkkel kedvezőbb feltételek elérése céljából. A hitelek fizetésével kapcsolatban az emberek többsége általában már azelőtt megéri, hogy túl sok a teher, és nem tudja már sokáig cipelni. Így a helyzet kritikussá válhat. Ez az ideális pillanat arra, hogy segítséget kérjenek. Ha még tudják fizetni a részleteket, nagyobb a mozgástér, több lehetőség áll rendelkezésükre a megoldás megtalálására.

VÉGREHAJTÁS

A végrehajtás törvényen alapuló folyamat a végrehajtó által, ami viszonylag önálló, polgári nem peres eljárás, melynek során a bíróság, illetve a végrehajtó általában vagyoni kényszerrel juttatja érvényre a kötelezettség teljesítésére, vagy biztosítására irányuló jogi szankciót.

VÉGREHAJTÓ OKIRAT

A végrehajtó okirat egy jogerős határozat, ami által végrehajtható a végrehajtás. A folyamatot kizárólag a végrehajtó törvényben megszabott módon lehet lefolytani. Az alapja a végrehajtó okirat, amiben ha az adós nem teljesít, akkor a tartozást lefoglalhatják a bankszámláról, fizetésből, legvégső esetben pedig a tartozás összegétől függően és

a fokozatosság elvét figyelembe véve ingó, majd ingatlan vagyont is lefoglalják.

A végrehajtást a következőképpen lehet véghezvinni:

- végrehajtás munkabérre és egyéb járandóságra vonatkozhat,
- végrehajtás pénzforgalmi szolgáltatónál kezelt összegre vonatkozhat,
- ingóvégrehajtás,
- ingatlan végrehajtás,
- értékpapírok eladása,
- vállalat értékesítése,
- forgalmi engedély elvétele.

A végrehajtói okiratban továbbá lehetséges a kilakoltatás, tárgyak megsemmisítése, vagyonelosztás.

Mindenesetben kérjenek jogi segítséget, tanácsot, amivel felkészülhetnek a nem várt meglepetésekre, illetve felkészülten tudják megoldani azokat.

Mgr. Török Agh Beáta,
jogász

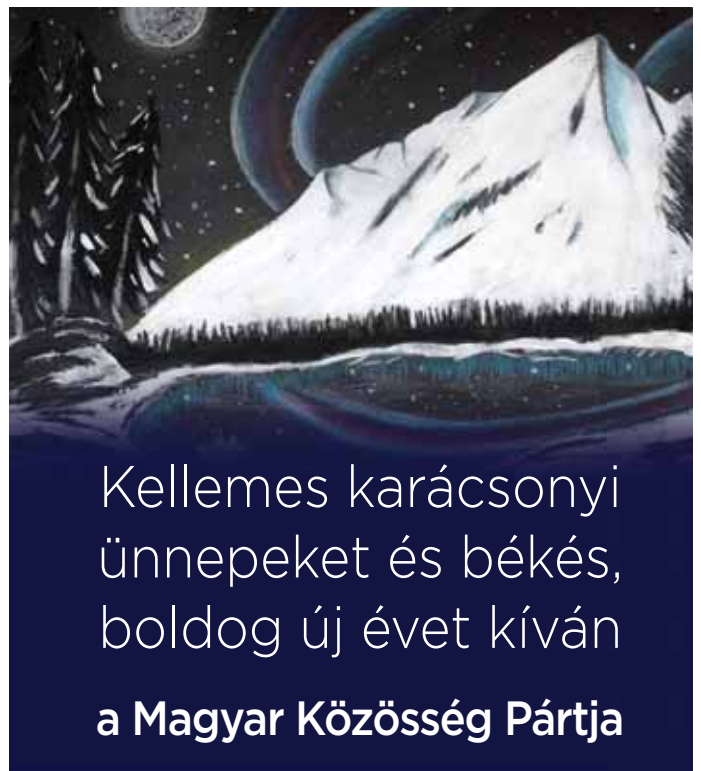
jogi felelősség hárulhat ránk, és kártérítésre kerül sor. Az efféle úgymond felelősséget önmagunk is, saját akaratunkból is törletszhetjük, de sajnos erre nem mindig van lehetőség. Ilyen esetben a sértett fél bírósághoz is fordulhat, ahol kérvényezheti és kötelezheti az adós felet a tartozás megadására.

Sok esetben előfordul, hogy a jogerős és végrehajtandó határozatot nem tartják be az adósok. Miszerint, az adós önként nem tesz eleget a bírósági határozatnak, azért a felperes a végrehajtóhoz fordulhat előzetes végrehajtásért. Maga a végrehajtási eljárás kötelezettséget jelent az adóssal szemben, aki önként nem teljesíti a kötelezettségeit.

Végrehajtás esetén is nagyon fontos, hogy a bajba jutott adós minél hamarabb

A VÉGREHAJTÓ

A végrehajtók az igazságszolgáltatást képviselik, és a bíróság határozatainak szereznek érvényt. A végrehajtási szabályzat értelmében a 233/1995 számú törvény bírósági végrehajtók és végrehajtás cím alatt szabályozza, a végrehajtó fogalmát. A végrehajtó az a személy, ki a feladatokat függetlenül és pártatlanul végzi. A munkája elvégzéséhez köti őt a Szlovák Köztársaság alkotmánya, az alkotmányos törvények, a nemzetközi szerződések és a bíróság által kiadott határozatok. A végrehajtó, akinek a kérvényt benyújtották, 15 napon belül köteles ezt a kérvényt benyújtani a bíróságra és felkérni azt, hogy adja meg az engedélyt a végrehajtás elvégzésére.

Kellemes karácsonyi
ünnepeket és békés,
boldog új évet kíván
a Magyar Közösség Pártja

A községi rendőrség beszámolója

Az alábbiakban néhány olyan nem mindennapi esetet osztunk meg olvasóinkkal, amelyeket a községi rendőrség tagjainak az elmúlt hónapokban kellett megoldania.

A búcsúi ünnepségek nagyobb rendbontások nélkül zajlottak. A községi rendőrségnek 2 esetben jelentettek pénztárca lopást, amelyek aztán az ünnepek végén - természetesen pénz nélkül - megkeverültek, és vissza lettek juttatva a tulajdonosoknak. Két esetben a kultúrrendezvény ideje alatt kellett közbeavatkoznunk rendezvarás miatt. Egészében véve azonban nem történtek rendkívül szokatlan esetek. Leszámítva azt, amikor augusztus 20-án (szombaton) 02.15 óra körül rendőreink egy olyan csapódás szerű hangot hallottak, mint amikor egy gépkocsi nekiütközik valamilyen tárgynak. Pár másodperccel később aztán hangos motorzúgás és kerek csikorgása is hallatszott. Ekkor már nyilvánvaló volt, hogy baleset történt, és a sofőr menekül a helyszínről. Szerencsére, a községi rendőrség és az állami rendőrség tagjai, akik segítették munkánkat a Szent

István Napok alatt, éppen a közelben tartózkodtak, és szinte az egész eset a szemük előtt történt. Az autó elstartolt, majd nagy sebességgel a Jednota Supermarkettől Érsekújvár felé vette az irányt. Az egyik rendőrautó követni kezdte. A többi rendfenntartó az üzlet előtt két személyt talált, akik egymást vizsgálgatták, nem történt-e bajuk. Aztán elmondták, hogy az autó elütötte, majd eldobta őket. Szerencsére nem sérült meg komolyabban sem a lány, sem a fiú. Kisebb horzsolásokkal megúszták az esetet. A menekülő autót - egy zöld színű Suzukit - az állami rendőrség tagjai az érsekújvári gyümölcsösnél érték utol, és tartóztatták fel. A sofőrnél 0,48 mg/l alkoholt mértek, ami 1,1 promille véralkohol szintet jelent. Előzetes letartóztatásba került, ott várhatta meg a jogerős ítéletet.

A nyári hónapokban a községi központjában gyakran történtek az éjszakai nyugalmat megzavaró esetek. Ezeket a rendőrségnek bejelentések, ill. saját megállapítás alapján kell oldania. Elsősorban a késő éjszakáig - pontosabban kora reggelig - nyitva tartó vendég-

látó egységek nyári teraszainak, hangoskodó vendégeiről volt szó.

2016.09.05 bejelentést kaptunk, hogy kóbor kutyák behatoltak Z. Gy. udvarába, ahol 10 nemesített pulykát széttéptek. A tenyésztőnek 2 500 - 3 000 € közötti kára keletkezett.

Idén nyáron újra megjelentek az utcai árusok Tardoskedden, akik borotvakészülékeket és férfi kozmetikumokat árusítottak. Nyitrai, lévai, nagyszombati jelzésű személygépkocsikkal közlekedtek. A rendőrség megtevesztése végett, mindig más és más autókkal jöttek. Általában idősebb embereket szólítottak meg, és kínálták az árujukat. Igyekeztek őket meggyőzni arról, hogy vásároljanak, miközben a pénztárcájukból vagy a zsebükből kivették a pénzüket, és elmenekültek. Volt időszak, amikor heti rendszerességgel történtek ilyen esetek községünkben. Összel ezek a személyek a szomszédos Tótmegyeren „tevékenykedtek”, ahol egy idős hölgyet néztek ki maguknak a bankautomatánál. Megvárták, amíg a néni kivette a pénzt, és a kel-

lő pillanatban ellopták 600 €-t. Ismételten arra kérjük az időseket és a nyugdíjasokat, hogy legyenek elővigyázatosak. Ne adjanak esélyt a csalóknak! Ne álljanak szóba az utcán idegen személyekkel, akik erővel valamilyen árut akarnak Önökre „szóni”, s közben ellopják a pénzüket, nyugdíjukat!

A községi rendőrség ugyan csak napi szinten oldja a kis-korúak által elkövetett kihágásokat és bűntetteket, akik házakba, különféle zárt objektumokba törnek be, és lopnak.

Megemlíteném azokat a személyeket is, akikhez a lakosok hívnak bennünket azt gondolva, hogy az autó elgázolta őket. Miközben azok alkoholos mámorban, kisebb fejsérülésekkel fekszenek a földön. Amikor kiderül, hogy ittas egyénekről van szó, a lakosok azt várják, hogy a községi rendőrség majd hazaszállítja őket. De nem! A községi rendőrség munkaköre nem tartalmazza alkohol befolyása alatt álló személyek hazaszállítását. Sőt, tiltja.

Marenčák Péter,
megbízott
rendőrparancsnok

TESTVÉRTELEPÜLÉSI TŰZOLTÓ-TALÁLKOZÓN JÁRTUNK

A Tardoskeddi Tűzoltó Egyesület tagjai 2016. szeptember 2- 5. között Zetelaka önkéntes tűzoltó egyesületének meghívására, testvértelepülési tűzoltó-találkozón vettek részt. A rendezvény nemzetközi konferenciával, tapasztalatcserével és tűzoltóversennyel volt egybekötve. Községünket 6 fős csapat képviselte: id. Menyhárt Tibor, ifj. Menyhárt Tibor, Buják István, Borbély Rajmund, Tóth Krisztián és Vida Attila.

A megérkezést követően rögtön elszállásoltak bennünket, majd kezdetét vette az ünnepélyes megnyitó. Itt megismerkedtünk a többi résztvevő csapattal, amelyek Bozsókról, Nagymányokról, Tiszanánáról

(Magyarország) és Zetelakáról érkeztek. Másnap, szombaton volt a találkozó csúcspontja a helyi sportpályán, ahol versenyyel, bemutatókkal szórakoztatták a csapatok a közön-

séget egészen délutánig. Vasárnap a többi egyesület tagjaival bejártuk Zetelaka környékét. Bizony, valamennyiünket elvarázsolt a táj leírhatatlan szépsége. Az esti órákban bú-

csú vacsorával vártak vendéglátóink, majd másnap a reggeli után elindultunk haza Tardoskeddre.

Zetelakán emlékezetes napokat töltöttünk újdonsült, ill. régi barátainkkal. Köszönjük vendéglátóinknak a meghívást, és várjuk a következő találkozót, amely nagy valószínűség szerint Tardoskedden lesz 2017-ben.

Mgr. Menyhárt Tibor

Zajlik az élet

A FALUHÁZBAN

Az iskolaév kezdetével újra benépesült a Faluház, ahol különböző művelődési-, kulturális aktivitások indultak el. Akik az idegennyelv-ismeretüket szeretnék megalapozni, csiszolni vagy éppen csak szinten tartani, azok számára angol és német nyelvkurzusok indultak. A tanfolyamokat az érsekújvári ELLI nyelviskola biztosítja. Az érsekújvári Művészeti Alapiskola képzőművészeti oktatást, illetve gitároktatást biztosít. A Papp Katalin Magán Művészeti Alapiskola zongoraoktatást kínál az érdeklődőknek hetente két napon. Az olvasás szerelmeseit a helyi könyvtár várja rendszeresen bővülő könyvkínálattal. A Faluház galériájában képzőművészeti kiállításokkal várjuk a lakosokat, melyek során igyekszünk bemutatni községünk és szűkebb régióink művészeit, festőit, iparművészeit, illetve fényképészeit. Legutóbb, Szent István Napok alkalmával láthatott

a közönség fotótárlatot. A következő kiállításra decemberben került sor. Szervezeteink, intézményeink, de akár magánszemélyek is bekapcsolódhattak a közös kiállításba **Adventi variációk** címmel. A Faluház-

ban található a helyi Csemadok helyisége is, melyet a szervezetek mellett működő csoportok használnak.

A Faluház "nem csak" kulturális célokra szolgál, de a mozgás szerelmesei is gyakran ellátogathatnak ide. Hetente többször is tornáznak itt kaláritikát, jógát, meridian tornát,

piloxingot vagy zumbát. Csütörtökönként 10 órától a kisgyermekes anyukák találkozhatnak itt egy kellemes beszélgetés és közös játék erejéig.

Ebbe a sűrű programba kell beilleszteni a község által rendszeresen megtartott rendezvényeket, mint például a jubilások köszöntése, névadó ünnepség, karácsonyi programok és még hosszan sorolhatnám. A Faluházat sokan választják helyszínül különböző magánrendezvények megszervezésére. Örömmel tölt el, hogy sok

A ROZMARING DALKÖR NYÁRI ÉS ŐSZI FELLÉPÉSEI

Augusztus 13-14-én bonyhádi barátaink meghívására felléptünk a Tarka Marha Fesztiválon, ahol nagy sikere volt a két csoport közös énekének.

Augusztus 20-án a tardoskeddi Szent István Napokon és búcsúi ünnepségeken vettünk részt, ahol találkoztunk a bánkeszi nyugdíjasklub tagjaival, akik első ízben mutatkoztak be a Szent István-napi folklórműsorban.

Augusztus 27-én felejthetetlen élmény volt a csoport számára, hogy részt vehettünk a bécsi Szent István napi ünnepségen.

Szeptember 6-án szákszendi barátainkat kerestük fel, és töltöttünk el velük egy tartalmas, énekléssel és beszélgetéssel színesített napot.

Október 19-én az idősök hónapja alkalmából a 70, 80 és 90 éves lakosainkat köszöntöttük, egy szép kultúrműsorral.

Az évet mindig a karácsonyi vásárral zárjuk, amire szép karácsonyi énekekkel készülünk.

2016-ban sem tétlenkedtünk. Bízunk benne, hogy 2017-es esztendő is hasonló eseményekben bővelkedik majd. **Puskás Mária**

Borbély Livia

Ezüst hajú, arany szívű emberek közös ünnepe

Az öregség nem az elmúlást jelenti, hiszen az ember tapasztalata, bölcsessége idős korban teljesedik ki. Ezt az állapotot, az október hónap szépsége fejezi ki a legjobban. Többek között ezért is október az idősök iránti tisztelet hónapja, amelyről községünk a helyi

nyugdíjas klubbal karöltve már évek óta megemlékezik. Idén október 19-én köszöntöttük jubiláló időseinket a Faluház nagytermében. Közel 80-an jöttek el, hogy megnézzék a nyugdíjasklub mellett működő Rozmaring dalkör műsorát, s utána fogadják az önkormányzat gra-

tulációit, ajándékait. Most egy jubiláló házaspár kedves sorait idézzük:

„Valamennyi jubiláns nevében szeretnénk kifejezni szeretetünket és hálánkat a tisztelt polgármester úrnak és Tardoskeddi Község Önkormányzatának, a nyugdíjas klub vezetőinek és mindenkinek, akik segítettek az idősök hónapja alkalmából szervezett ünnepség megrendezésében. Külön köszönjük a Rozmaring dalkör szép és megható műsorát, a Kelly étte-

rem által készített finom uzsonnát. Sokan közülünk talán ezen az ünnepélyen érezték azt, hogy valaki gondol rájuk. Az idős ember olyan, mint a gyermek, örül, ha ajándékot, s az mellé megbecsülést kap. Kísérje Önöket továbbra is a jó Isten áldása, hogy az elkövetkező években is meg tudják szervezni ezt a kedves ünnepélyt községünk idősei tiszteletére. Még egyszer hálás köszönet mindenkinek. Isten fizesse meg jószágukat!”

B.Sz.

80 éves jubilánsok

90 éves ünnepeltek

Megkezdődött az óvoda ...

Szeptember 5-én nyitotta meg kapuját a Szent István Óvoda az új iskolai évben. Kéthónapos zárva tartás után tiszta környezetben fogadtuk az óvodásokat. Nyáron elvégeztük a szükséges karbantartási munkákat, javításokat, s az így megszépült óvoda tárt kapukkal várta az óvodásokat.

Óvodánkban a gyermekek biztonsága, szeretetben és harmóniában való nevelése, a gyermekek „mindenekfelett álló” érdeke az elsődleges szempont. Ahonnan nyílt, barátságos, érdeklődő, kreatív gyermekek hagyják el az óvodát, ahol a gyermekközpontúság, a játék, az öröm, a nevetés és a megfelelő személyiségjegyeket, a gyermekek testi fejlődését segítik elő a pedagógusok. Ahol biztosított a hagyományok ápolása, a környe-

zet megismerése, védelme, tisztelete. Intézményünk gazdag programkínálattal járul hozzá, hogy a gyerekek a körülöttük lévő környezetükben megérthessék, megismerhessék világot, s az cselekvésre ösztönözze őket.

Az idei szeptemberi hónap szokatlanul kellemes, meleg idővel telt el. Kihasználva ezt, a gyerekekkel sok időt töltöttünk az udvaron, a szabad levegőn. A kiscsoportosok hamar megszokták az óvodát, most már mindannyian vidáman járnak.

A mindennapok során igyekszünk változatos programokat biztosítani a gyerekeknek, hogy minél több élménnyel, tapasztalattal gazdagodjanak. Szeptember végén megünnepeztük a **népmese napját**. A lelkes óvónénik segítségé-

vel az ovi apraja-nagyja együtt indult el a hangulatos mesehelyre, ahol a gyermekek mesedramatizációt adtak elő. A kicsik „Az aranyszörű bárány” történetét, a nagyok „A kiskakas gyémánt félkrajcárját” mutatták be. A kiscsoportosoknak az újszerűség és az ismeretlen izgalma, a nagycsoportosoknak a jól ismert megszokás nyugalma keltette fel az érdeklődését.

Sajnos, rohanó világunkban egyre kisebb a tere az igazi, tiszta forrásból származó, élőszóval elmesélt népmesének. Nehéz fölvenni a versenyt a szikrázó, villanó képsorokkal, a szuperhősök látványos világával. Pedig ezek a média-mesék észrevétlenül, lassan és biztosan elfojtják az igazi ÉLŐ mesék mágiikus varázsát.

Ezért gondoltuk, hogy - ha rövid időre is - visszaforgatjuk az idő kerekét, és idevarázsoljuk óvodánkba azt a parányi miliőt, ahol nincsen más, csak a mese teremtő ereje, a mesemondó hangja által megidézt világ és valami, amit az együttlét, a közös mesehallgatás idéz elő: a Varázslat, mely szinte kézzel fogható.

Októberben **tőknapot** tartottunk az óvodában. Minden csoportban tőklámpást készítettek a gyerekek a nagyszülők segítségével, s minden csoportban készült sült tők.

Az ügyesebbek még süteményt is sütöttek. Ezenkívül az **IDŐSEK VILÁGNAPJA** alkalmából vidám műsorral készültünk gyermekeinkkel a nagyszülőknek. Csokorba gyűjtött dalaink, verseink mindig nagy örömet, meghatódottságot váltanak ki az idős emberek körében, annál is inkább, mivel a bennük lévő gondolatok sohasem hervadnak el.

Adventkor mi is készültünk az év legszebb ünnepére, karácsonyra. Elkészítettük az óvoda **adventi koszorúját**, melynek első gyertyáját a lelkiatya segítségével meg is gyújtottunk.

Minden kedves kis óvodásnak, szülőnek vidám, élményekben gazdag óvodai évet, és kellemes karácsonyi ünnepeket kívánunk a Szent István Óvoda pedagógusai és alkalmazottai.

Bobek Anikó,
igazgató

KÖNYVET MINDENKINEK!

A tavalyi évhez hasonlóan, községünk könyvtára idén is élt a pályázás lehetőségével. Ennek függvényében a tavasszal benyújtott pályázatunk sikeres lett. Ezúttal a „Fond na podporu umenia” elnevezésű alaptól kaptunk anyagi támogatást. Ez az alap egy közjogi intézmény, amely a kulturális és művészeti tevékenységet, illetve intézményeket hivatott támogatni. Ide tartozik a közkönyvtárak anyagi megsegítése is. Idei pályázatunk a könyvtár állományának frissítésére

irányult. Az elnyert támogatás összege 1200 €, amelyből, a pályázatba foglaltak szerint, magyar- és szlovák nyelvű irodalmat vásároltunk gyermek és felnőtt olvasóink számára egyaránt. A pályázathoz az önkormányzat 170 € önrésszel járult hozzá. A 143 db megvásárolt könyv, a könyvtári feldolgozás után az olvasók rendelkezésére áll majd.

Minden régi és új olvasót szeretettel várunk, és kellemes olvasást kívánunk.

Ruzsik Katalin

Mindennapjaink az óvodában ...

Hipp-hopp elszaladt a nyári szünidő, és szeptembertől újra megtelt az óvoda épülete vidám gyereksereggel. A Magyar Tanítási Nyelvű Óvoda játszója és hálósobája megszépülve, felújítva fogadta az apró oviso-

zásokhoz. A séták során begyűjtött levelekből, termékekből, szebbnél szebb alkotások készülnek, és varázslatos őszi színekben pompázik ilyenkor az óvoda folyosója. Nem maradhatnak el a szokásos finom-

kat. Szeptember a beszkotás jegyében zajlik. Az óvónők számára legfontosabb a csoportba érkező új kisgyermek beszkotása, zökkenőmentes beilleszkedése. Ez türelmet, megértést, empátiát és szeretet igényel, valamint együttműködést a szülők részéről is. Célunk, hogy minden kisgyermek jól érezze magát az óvodában, így érdekes foglalkozásokkal, közös játékkal, mesékkel igyekszünk változatossá tenni az óvodai életet.

Az őszi természet határtalan lehetőséget kínál a foglalko-

ságok, mint az almából készült süti vagy almapüré, amelyek elkészítésében a gyerekek is nagy szeretettel vesznek részt. Természetesen, amit megfőznek, sütnek, mind meg is eszik. Hagyományosan részt veszünk a tökfáragó versenyen. Idén is beneveztünk egy hagyományos töklámpással, és egy „törpeházikóval”.

A mese a nevelés egyik meghatározó eleme. A meseélmény során fejlődik a gyermek képzelete, fantáziája, bővül a szókincse, általa fedezi fel, hogy a jó győzedelmeskedik a rossz

felett. Mi is szeptember végén tartottuk meg a mesenapot, a Magyar Mese Napja alkalmából. Kedvenc mesénket, a két kicsi ökröcske történetét dramatizáltuk bábkok segítségével, melyeket szintén a gyerekek készítettek. November közepétől már a téli ünnepeké a főszerep. Készülünk a karácsonyi rajzversenyre, várjuk a Mikulást, lelkesen tervezzük a karácsonyi műsort, ajándéko-

kat készítünk, mézeskalácsot sütünk, levelet rajzolunk a Jézuskának. Az adventi időszakban gyertyafény ad hangulatot a téli meséinkhez, így emelve az ünnep hangulatát.

Kívánjuk, hogy a karácsonyi ünnepeket mindenki a családjá körében, békében, nyugalomban, egészségben töltse, az új esztendőbe pedig lépünk felöltözve, új lendülettel.

Mgr. Pintér Adriana

III. TARDOSKEDDI TÖKFESZTIVÁL

Tudták, hogy a tök az inkák, a maják és az aztékok jellegzetes táplálékai közé tartozott, és Kolumbusz Kristóf hozta be Európába? Ez a kitűnő és tápértékben gazdag eledel az öreg kontinensen is hamar közkedvelté vált, és napjainkig nagy népszerűségnek örvend. Finom ételek, de nem utolsó sorban töklámpások és egyéb dekorációk készíthetők belőle. 2016. szeptember 24-én a Híd polgári párt tardoskeddi klubja szervezésében Tardoskeden is készültek töklámpások, mégpedig a III. Tardoskeddi Tökfesztiválon. A Felvégi parkba gyerekek egész hada érkezett a szülők, nagyszülők társaságában, hogy kihasználva a kellemes őszi délutánt, tudásuk és kezűgyességük szerint tököt faragjanak. Sokan nem álltak meg 1 tök kifáragásánál, rögtön két lámpást készítettek. Voltak, akik otthonról hozták el a kész töklámpásokat, s azzal neveztek be a tökfáragó versenybe. Ezt a lehetőséget az óvodák is kihasználták, így kezeztük nem maradt jutalom nélkül. A szervezők gondoltak arra is, hogy a kisebb gyerekek nem ülnek sokáig egy helyen. Ezért légvárat és trambulint is biztosítottak a fesztivál idejére. „A faragásban megfáradt” gyerekeket, felnőtteket többféle tökből készült édes és sós étel várta, köztük néhány újdonság is, mint füstölt csülök sütőtökkel.

A kész lámpásokat zsűri értékelt. Az első három helyezett hatalmas édesség csomagot kapott.

3. hely: Kele Lili és Döme Milián (bagoly alakú töklámpás)

2. hely: Bračo Tímea (Az éjszaka hercegnője töklámpás)

1. hely: Bíróczy Dóra (Boszorkány töklámpás)

A többi versenyző almát, édességet és pexeso játékot kapott ajándékkul.

Később az összes díszes lámpás átkerült a főútnál lévő Széchenyi parkba, ahol meggyűjtották őket, és a környék ékes díszévé váltak.

Bračo Szilvia

Bračo Tímea és Bíróczy Dóra

SZEMERÉNYI KÁROLY MAGYAR TANÍTÁSI NYELVŰ ALAPISKOLA ÉLETÉBŐL

A nyári szünet élményeiből felocsúdván, szeptember 1-jén az iskola ismételten kitérte kapuját mind diák úgy tanító előtt. Nagy odaadással kezdtük meg a munkát, hiszen tudtuk, hogy nem mindennapi esemény áll előttünk. A szokásos őszi programjainkat – **papírgyűjtés, őszi termés kiállítása, Rákóczi Szövetség által adományozott ösztöndíj átadása, egészséges nap** – kiegészítve 2016. október 25-én megünnepeltük alma materünk épületének **40. születésnapját**.

Az ünnepségre nagy lendülettel készültünk. Dél előtt, iskolánk nagyobb évfolyamos tanulói egyéni prezentációkat hallgathattak az iskolánk múltjáról és jelenéről. Ezt követően kvíz formájában számot adtak az iskolával kapcsolatos tudásukról. Az alsó tagozatot látogató diákok, szébbnél szébb képeket festettek, rajzoltak. Elkészültek a papírszívek is, melyek valamennyi diák és pedagógus nevét tartalmazták. A közös ünnepségre, az iskola

folyosóján került sor, amikor is a szíveket elhelyeztük az Élet fáján, jelképezve a jelenünket, bízva a jövő magyar nyelvű oktatásában. Természetesen, nincs születésnap torta nélkül. Ezért iskolánk tíz osztálya közösen örülhetett az osztályok egyéni tortáinak.

A délelőtti programok a meghívott vendégek üdvözlésével folytatódtak. Leleplezésre került a 40. születésnapra emlékeztető **emléktábla** az egykori és jelenlegi igazgatók közreműködésével. Megnyitottuk a múltat idéző **kiállításunkat** is, melyet tablók kiállításával egészítettünk ki. A látogató segítségére volt/van egy **idővonal** is, mely az elmúlt 40 év fontos eseményeit tartalmazza. Halottak napja közeledtével a kopjafáknál **kegyeletünket róttuk le** az elhunyt pedagógusok előtt a megjelent vendégekkel, pedagógusokkal és tanulókkal közösen. Az iskola épületében található rendezvényünket, a Faluházban folytattuk. Itt kezdetét vette az

ünnepi kultúrmműsor. Velünk ünnepelt: Bukovszky László, a Szlovák Köztársaság kormánybiztosa, Szőköl István, a komáromi Módszertani Központ igazgatója, Szákszend és Környe polgármesterei, illetve

tézményeinek igazgatói, az iskolánkat látogató gyermekek szülei, hozzátartozói. Az ünnepi beszédekét követően felavattuk iskolánk **2017-es naptárát**. A 12 fő, központi képet intézményünk két tehetséges, volt

az iskolák igazgatói, községünk polgármestere és a hivatal képviselői, Mogrovič Renáta a Szülői Szövetség és az Iskolatanács elnöke, valamint az iskolatanács jelenlegi tagjai, Ágh Zoltán, az Oktatásügyi, Kultúra és Sport Bizottság elnöke, az iskola jelenlegi és egykori pedagógusai, alkalmazottai, településünk oktatási in-

diákja készítette **Tóth Ferenc** és **Bíróczy Réka** személyében. A könnyeket szemünkbe csaló ünnepi műsor fénypontja volt a megható, megemlékező napnak.

A 40 év nem hosszú idő egy intézmény életében. Visszatekintve a múltba és szemügyre venni a jelent, bízván az iskolának létjogosultságában. Nemezetiségi intézményként felelősségünk még hatványozottabb. Megerősíteni a nemzeti tudatot, a hovatartozás

Kegyelemben teljes, karácsonyi ünnepeket és békés, boldog új esztendőt kíván a Szemerényi Károly Magyar Tanítási Nyelvű Alapiskola kollektívája és diákjai

A SZEMERÉNYI KÁROLY MAGYAR TANÍTÁSI NYELVŰ ALAPISKOLA
MELETT MŰKÖDŐ SZÜLŐI SZÖVETSÉG, AZ ISKOLA VEZETŐSÉGÉVEL KARÖLTVE
NAGY TISZTELETTel MEGHÍV MINDEN SZÓRAKOZNI VAGYÓT AZ EZÉVI

Farsangi bálra

AMELYRE **2017. FEBRUÁR 11-ÉN (SZOMBATON)**
19.00 ÓRAKOR KERÜL SOR A FALUHÁZBAN.

A TALPALÁVALÓT A **DIMENZIÓ** ZENEKAR HÚZZA
AZ **ízletes vacsoráról a Kely Étterem** GONDOSKODIK.

fogalmát, az elhivatottságot a gyökereinkhez a mai világban, nagy kihívás. Örökön bizonyítani, harcolni a megmaradásunkért. De mi, a magyar nyelven, anyanyelven oktató pedagógusok tesszük - ahogy tették az előttünk járók -, a dolgunkat. Némán, a nemzet nap-számosaként, megbecsülésre várva tanítjuk Tardoskedd fel-növekvő nemzedékét. Ez volt az ünnepünk üzenete.

PaedDr. Tóth Szilvia

BÉRMÁLÁS VOLT EGYHÁZKÖZSÉGÜNK BEN

„A Szentlélek képessé tesz bennünket arra, hogy megéljük hitünket és tanúságot tegyünk róla, megvilágosítja azok szívét, akikkel találkozunk.” (Ferenc pápa)

Nagy ünnepre készült egyházunk 2016. október 2-án a Szent István királyunknak felszentelt római katolikus templomban. A két évig tartó kitaró felkészülést követően a magyar nyelvű szentmisén 48 bérmálkozni vágyó fiatal részesülhetett a kereszteni nagykorúság szentségében. A bérmálás szentségét Mons. Ďurčo Zoltán, a magyar hívek püspöki helynöke, Mgr. Kürthy Tamás helyi plébánosunk segítségével szolgáltatta ki a felkészülteknek.

Már a Szentírásból ismeretes, hogy az apostolok a megkeresztelt hívekre imájukkal és kézzelükkel hívták le a Szentlelket, hogy Jézus tanításának megtartásához és hirdetéséhez erőt kapjanak Tőle. A keresztség és a bérmálás szoros kapcsolatban van egymással. A keresztségben Isten a kegyelmi életre hív,

a bérmálásban viszont már küld, hogy erről az életről tanúságot tegyünk.

Szent Pál arról ír, hogy ahol „szóhoz engedik jutni” a Lelket, ott jelenléte gyümölcsöket terem az emberben: „A Lélek gyümölcsei: a szeretet, öröm, béke, türelem, kedvesség, jószág, hűség, szelídség, szerénység, önmegtartóztatás, tiszta-

ság.” (Gal5,22) Míg a Szentlélek hét ajándéka a következők: bölcsesség, értelem, jó tanács, erősség, tudomány, jámborság, istenfélelem.

Az első századokban az egyház olyan fiatalokat, ill. felnőtteket fogadott be teljes értékű tagjaként a közösségbe, akik éretten felkészültek a szentségek vételére, és készek voltak

életüket adni Krisztusért és az egyházért. A három bevezető szentségben: a keresztségben, bérmálásban és az Oltáriszentségben ezek a felnőttek egyszerre részesültek húsvét vigíliáján.

A századok múltával egyre több kereszteni házaspár kérte, hogy kisgyermekük részesülhessen a keresztség szentségében. Így megkezdődött a két szentség szétválása, mondván: a keresztség az egyházba, a krisztusi életbe való bevezetés szentsége, amelyet a csecsemők is megkaphatnak, ha szüleik vállalják vallásos nevelésüket. A bérmálás viszont a kereszteni nagykorúság, a személyes döntés szentsége, amelyet csak olyan korban szabad kiszolgáltatni, amelyben az egyén képes éretten dönteni Krisztus és az egyház mellett.

Böjte Csaba atya: „Ablak a végtelenbe” című könyvéből jöjjön egy pár gondolat a bérmálással kapcsolatban:

„A Szentlélek bennünk és nem helyettünk akar dolgozni, és nem világító neoncsővön fogja kiírni a döntéseit, tanácsait, hogy nekünk csak egyetlen dolgunk legyen, hogy bölögassunk: „Igen Isten, hogyne Isten!”, és így meneteljünk daldalmasan az úton.”

„Az egyház születésnapja a Szentlélek kiadása, tehát nagyon-nagyon fontos, hogy tudjuk, hogy a Lélek vezethet a pusztába is, de a pusztán keresztül is az egyházba fog vezetni.”

„A keresztelezés olyan, mint amikor a cukrot beletesszük a kávéba, a bérmálás pedig, mint mikor egy kanállal felkarjuk.”

„Ha csak külső formalitásnak tekintjük a bérmálást, akkor nem találkozunk senkivel, mert Isten nem törli ránk az ajtót. Ő szelíden kopogtat és az ajtót nekünk magunknak kell kinyitnunk, nekünk kell megnyitnunk előtte, tudatosan kérni kell őt, alakítsa, irányítsa az életünket.”

Bízunk abban, hogy azok a fiatalok, akik egyházközösségünkben az idén részesültek a szentségben, Krisztus útmutatása szerint fognak cselekedni egy életen át, bátor hirdetői és tanúi lesznek egyházunkban. Imádkozzunk értük!

Mgr. Csányi Alexandra

LÁTOGATÁS A MAGYAR ÁLLAMI OPERAHÁZBAN

2016. szeptember 29-én ötödik alkalommal nyílt meg a Magyar Állami Operaház kapuja a határon túli magyarok előtt. Az eseményre mindig az évadnyitó főpróbája alkalmával kerül sor Ókovács Szilveszter, a jelenlegi főigazgató kezdeményezésére. A rendezvényen jelen lehetnek a határon túli nagycsaládok és kulturális közösségek.

Az idei előadás – Kodály Zoltán Székely fonója – nekünk, tardoskeddieknek még hosszú ideig emlékezetes marad, hiszen több mint félszáz Csemadok tagunk tekintette meg a rendezvényt, és tapsolta végig a műsort.

Az előadás előtt a dalszínház főigazgatója Ókovács Szilveszter és Erkel szülővárosának, Gyulának a polgármestere, Görgeyi Ernő, együtt koszorúzták meg a főbejárat melletti Erkel-szobrot. Utána közösen énekeltük el nemzeti imánkat, a Himnuszt. Az Operaház falain

belül került sor egy megállapodás aláírására a határon túli nagycsaládok támogatásáról, majd 32 határon túli kérelmező tette le az ünnepélyes állampolgársági esküt a világ legimpozánsabb anyakönyvi hivatalában.

A főigazgató üdvözlő beszéde után Pál István „Szalonna” és Bandájának táncháza hangolta a közönséget magyar népi dallamokra. Az autentikus előadást a Kodály Zoltán által feldolgozott változatok követték szebbnél szebb háttérké-

pekkel. Az „A csitári hegyek alatt” kezdetű zoborali dalt együtt énekeltek a művészek és a lelkes közönség.

A kétfajta előadás közötti szünetben megcsodálhattuk, az Ybl Miklós tervei alapján épült, a dalszínház neves képzőművészek által gazdagon díszített belső tereit.

Nemzeti összetartozásunkban megerősödve, csodálatos élményekkel gazdagodva érkezünk haza.

Mojzes Erzsébet

...főleg, ha azt a villamost én vezetem! Az az igazi! Ezt azonban kevesen mondhatják el magukról Tardoskeden. Sőt, pillanatnyilag Vargáné Bugyik Magda az egyetlen a faluban, akinek ilyen nem szokványos, nem mindennapi foglalkozása van. Évtizedek óta ismerjük egymást, de nagyon ritkán találkozunk. Egy-két évvel ezelőtt összefutottunk a faluba jövet menet félúton. A ...szia, hogy vagy, de régen nem láttalak ... után menetrendszerűen jön a következő kérdés. ...és mit csinálsz, hol dolgozol? Magdi a világ legtermészetesebb módján válaszolt: villamost vezetek Pozsonyban! Tessék? Mit? Hol? Villamost? Pozsonyban? Komolyan, tényleg? Nohát!!! Magdika elnézően és megértően mosolyog. Valószínűleg megszokta már, hogy ezt kérdezi mindenki, aki először hallja.

Villamos! Zörgő, csilingelő, városon végigvágató, síneken (főleg a kanyarokban) ide-oda billenő masina (ilyenkor erősen kell kapaszkodni), amelyik mindig tele van ... Legalábbis pozsonyi gimnazista éveim emlékei szerint. A mai villamosok természetesen, már mások. Varga Magdi egy elegáns, áramvonalas, 32 méter hosszú piros szerelvényt vezet. Itt volt az ideje, hogy részletesebben is kikérdezzem: meséld! Mégis, hogyan kezdődött?

„Az az igazság, hogy nekem ez nem tűnik valamiféle különleges mondhatni „egzotikus” foglalkozásnak, hiszen tulajdonképpen visszamentem a régi munkahelyemre. Igen, én már annak idején, 1985–1988 között a Pozsonyi Közlekedési Vállalatnál dolgoztam, tehát 21 éven keresztül villamost vezetni, de dolgoztam jegyellenőrként is. Aztán férjhez mentem, megszülettek a fiaim és a háztartás, család, kicsi gyerekek mellett már nem járhattam Pozsonyba, főleg ilyen beosztásban nem: hajnalban kezdeni vagy késő éjjel letenni a kocsit... Más munkahely után néztem. 13 évig dolgoztam az érsekújvári Osram cégénél, de egy négy évvel ezelőtti létszámleépítés engem is elért... Ekkor kerestem meg ismét a Pozsonyi Közlekedési Vállalatot. Felvettek. Óriási előny volt, hogy nem számítottam teljesen „zöldfülű”

Villamossal Pozsonyban...

kezdőnek. Természetesen, újra kellett vizsgáznom a KRESZ-ből – annyi év alatt sok minden változott – abszolválnom kellett az összes előírt orvosi ellenőrzést, és meg kellett felelnem még a pszichoteszteken is. Minden rendben volt, újra beülhettem a villamosvezetői székbe. A KRESZ-vizsgát három éven belül megismételtem, az orvosi vizsgálatokat pedig életkor szerint: 50 év felett évente, 55 év felett minden évben.

4-2-4 napos váltásban dolgozom. Ez azt jelenti, hogy négy napig ún. reggeli műszakot viszek. Vagy hajnali 3.30-kor kezdek, vagy egy-két órával később, a beosztás és a járat szerint. A negyedik nap, kora délután leteszem a kocsit, és jövök haza. Vonattal járok, szerencsére közel lakunk az állomáshoz. Ilyenkor ez nagy előny. A következő két nap itthon vagyok, tehát ilyenkor van ún. „hosszú” szabadom, mert a harmadik napon dél körül megyek vissza – és akkor kezdődik a négy délutános nap, amikor

aztán estig vagy késő éjjelig dolgozom, szintén a beosztás és a járat szerint. A negyedik napon néha elérem az utolsó éjjeli vonatot, de ha 0:50-kor fejezem be a műszakot, akkor csak reggel tudok hazajönni, és másnap este vissza megint a reggeli négy napra. Tehát ilyenkor van „rövid” szabadom. Sokan vagyunk olyanok – villamosvezetők, trolisok, buszsofőrök –, akik messzebből járunk be ilyen négynapos váltásokra. Mi nem tudunk naponta ingázni, ezért amikor dolgozunk, ott „lakunk” Pozsonyban. Általában albérletben, hiszen a vállalatnak nincs munkásszállója. A bérleti díj egy részét a munkaadónk fizeti, hiszen értelemszerűen másképp nem tudnánk ott dolgozni. Ezen felül havonta kétszer kifizetik az útiköltséget is. A fiaim már fiatal felnőttek: a 23 éves Benjamin és a 19 éves Nikolas főiskolások Brünmben. Benjamin a Masaryk Egyetem informatika szakán, Nikolas pedig a Mendel Egyetem idegenforgalmi menedzser szakán tanul.

Nekem nagyon jól megfelel ez a fajta munkabeosztás. Ráadásul szeretek villamost vezetni. Egy pillanatig sem unalmas. Főleg a pozsonyi forgalomban nem az. Több vonalat viszek – a beosztásom szerint: Főállomás – Pozsonyligetfalu (Petržalka), – Ruzsinó (Ružinov) – Récse (Rača), Ruzsinó (Ružinov) – Károlyfalva (Karlova Ves) – Aranyhomok (Zlaté piesky) – Pozsony-Hidegkút (Dúbravka) és vissza. Ezek az új villamosok biztonságosak, kényelmesek és a szerelvényben minden automatikusan működik. Az egyik kezemmel kezelem és vezetem a villamost, a másik kezem pedig végig az ún. „éberség gombon” van. Ez nagyon fontos. Ha véletlenül felemleném róla a kezem, a rendszer néhány másodperc múlva figyelmeztet. Ilyen gomb a mozdonyokban is van. Ha esetleg a villamosvezető rosszul érezné magát, vagy bármilyen más gond adódna, és a keze nem lenne a gombon, a szerelvény automatikusan megállna. A vezetőfülké zárt, tehát én is biztonságban érzem magam. Az utasok pedig ...hát igen, sokféleké, de nekem még senkivel sem volt olyan igazi, komoly konfliktusom. Parancsoltam már le a villamosról nagy hangú, hőzőngő fiatalokat, akik zavarták a többi utast...nem ijedtem meg tőlük. A visszapiillantó tükörben figyelemmel kísérem, mi történik az utastérben. Vagy ... már megszűröl láttam a verekedő társaságot, pontosabban a többiek ütöttek egyet. Félkeztem, megálltam, kinyitottam az ajtót és szó szerint berántottam a srácot, akit vertek. Aztán néhány megálló után leszállt. Sok minden van, de szerencsére rendőrt még nem kellett hívnom, én sem voltam veszélyben. Egyet-

len koccanásos balesetem volt egy személyautóval, amelyik kihajtott elé, sajnos már nem tudtam időben megállni. Az autón esett kár minimális volt. A sofőrök nem mindig tudatosítják, hogy téliidőben vagy esőben a villamossínek is csúszósabbak, ilyenkor nekünk is hosszabb a fékpálya. Egyszer - igen, akkor nagyon megijedtem - láttam, hogy egy ember jön a járdán a mellékutcából, szemmel láthatóan nem figyel az útra, a forgalomra, nem érzékeli a közeledő villamost sem. Csöngettem egy rövidet, de talán nem hallotta ... nem tudom. Ugyanolyan tempóban jött,

egyenesen elé ... akkor már rátenyereltem a csöngőre, és fékeztem, de tudtam, hogy ha a gyalogos nem áll meg, elütöm. Lelki szemeimmel már láttam a kocsit alatt... és még a szemem is lehunytam egy pillanatra, ösztönösen, hogy legalább ne lássam, ahogy élém lép és... Ütközés nem volt, megálltam, kinyitottam a szemem és láttam, hogy az ember is áll a járdán, hajlongva köszöni, hogy ezt megúsza/megúsztuk. Kiszálltam, a lábaim remegni kezdtek. Alig bírtam állva maradni. Néhány perc múlva tudtam csak folytatni az utat. Az utasok rendesek voltak. Megkérdezték,

nincs-e szükségem segítségre, jól vagyok-e. Minden rendben volt, nem történt semmi baj, a szerelvény ment tovább.

Én nagyon jól érzem magam a villamoson – éppen azért, mert én vezetem. Szeretem a munkámat.”

Varga Magdi nagyon jó riportalany. Kiegyensúlyozott, derűs, optimista, aki szívesen beszél a munkájáról. A férje és a fiai büszkéek lehetnek rá. Én pedig jó egészséget, sok százezer, balesetmentes kilométert kívánok neki és áldott, kellemes karácsonyi ünnepeket az egész családnak!

Birkus Magda

„Cserkészek vagyunk, egy jobb világért dolgozunk”

Kaland, barátok, összetartozás, vidámság, játék, táborozás, csapatmunka, fejlődés, kreativitás, kihívás... Csupán néhány szó, amelyekben az a közös, hogy mind-mind jellemzők a cserkészetre. Elsőre talán furcsának tűnhet, hogy csak pozitív dolgokat soroltam fel, de ahogy a cserkészet megalapítója, Robert Baden-Powell is mondta, a dogok napfényes oldalát keressük, ne az árnyékosat. Így van ez mi kis cserkészcsapatunkban is, ahol ezt mindig szem előtt tartjuk. Évről évre újabb kalandokban veszünk részt, rengeteg vidám, nevetéssel teli pillanatunk van, és az elélt kihívásokból sincs hiány.

Az elmúlt néhány hónapban is rengeteg közös élményt élhettünk át, amelyek segítenek összetartani csapatunkat, és egy nagy családdá kovácsolni. Többek között nyáron ismét megszerveztük cserkésznapunkat a Halastón, ahol a portyázástól kezdve, a vizes lufin keresztül, egészen a tábortűzi sütögetésig, volt minden. Nagyszerű nap volt, telis tele boldog gyermek kacajjal. Aztán sor került az elmaradhatatlan táborozásra, ahol a dunaszerdahelyi cserkészekkel együtt segítettünk Tündér Ilonának megtalálni elveszett arany hajtincseit, hogy boldogan férjhez mehessen Argyélus királyfihoz. Októberben végre sikerült egy

vezetői hétvégét is megszerveznünk, amire Budapesten került sor. Ezen a szuper hétvégén bejártuk a gyönyörű várost,

tük a csapat dolgait is. Az idei cserkészévet pedig egy remek moziesttel kezdtük a helyi plébánián, ahol a csapat apraja nagyja megjelent. Volt ott minden, névre szóló pattogatott kukoricás zacsi, műsorvezető, sztárvendég, kvíz, tánc, játék, móka és kacagás.

Ahogy az ősz felváltotta a nyarat, úgy csapatunk életébe is egy kis változás jött. Szeptemberben átvettük a csapat

csapatmunkával megoldottuk az összes rejtélyt, kijutottunk az ún. szabadulósobából, és nem utolsósorban átbeszél-

vezetését Bugyík Szimitől, akinek ezúton is szeretnénk megköszönni eddigi munkásságát, idejét, türelmét és kitartását, amivel előbbre vitt bennünket. Továbbá köszönöm a csapat minden vezetőjének a bizalmat, akik idejüket nem sajnálva mindig törekszenek valami újat, és felejtethetlent nyújtani a gyerekeknek, akik nélkül nem működne az egész. A jövőnk még nyitott, mi döntjük el, mi lesz benne, de biztos, hogy jó úton haladunk, hiszen cserkészek vagyunk, és egy jobb világért dolgozunk.

**Száraz Bernadett,
csapatparancsnok**

13 év az oroszországi lágerekben

(Kopecsni Károly megpróbáltatásai)

Kopecsni Károly 1919. szeptember 23-án született Tardoskeden. 1940-ben mint regrutát besorozták Kiskunhalasra a 15. magyar királyi kerékpáros ezredbe, ahonnan nem sokkal később a szegedi laktanyába került. Innen először az orosz frontra, Ogyesszába küldték, majd a Varsó környéki mocsarakhoz vezényelték át. Paradox módon csak a háború vége felé, 1944. december 8-án esett orosz fogságba a Budapesthez közeli Ercsi településen.

Mialatt az orosz katonák a gyűjtőtáborba vitték, sikerült neki egy gyufásdobozra ráírni a címét és a családjának szánt néhány mondatot, majd mielőtt bezárták volna a községi jégverembe, eldobta a gyufásdobozt az utcán. Ismeretlen emberek juttatták el a megtalált gyufásdobozt Tardoskeddre

kezdetben a szabad ég alatt, fedél és takarók nélkül aludtak. Minden nap köveket szedtek, amelyek a helyiek szerint volfrámot tartalmaztak. A foglyoknak nem volt nevük, csak számuk, minden nap megszámozták az összlétszámot. Ez a tábor a fizikailag gyengébb alkatú rabok „kiszűrésére” szolgált, mert a túlélőket innen hajókkal Kamcsatkát körbehajózva a Csukcs-félszigeten található Anadir városába vitték, ahol még zordabb volt az éghajlat. Azok testét, akik nem bírták ki a szörnyű utat, egyszerűen a Bering-tengerbe dobták. A Csukcs-félsziget Oroszország leghidegebb vidékei közé tartozik, télen a hideg gyakran eléri a - 60 °C is. A foglyok fűtetlen fabarakkokban laktak, a fa ágyakon mohavolt a „lepedő”. Az étel nagyon rossz és kevés volt,

szor csak a hóba kaparták el, vagy robbanószerekkel robbantott sekély gödrökbe temették. Mivel az amerikaiakhoz tartozó Alaszka viszonylag közel volt, többen próbálkoztak szökéssel, de ezek mind eltűntek a fagyos tajgában, vadállatok ölték meg vagy a helyi lakosok segítségével gyorsan elfogták őket, néhányan pedig társaik kannibalizmusának lettek az áldozatai.

35 km út megépítése után Károly 42 kilósra fogyott, megbetegedett és a félsziget egyetlen kórházába került Anadirban. A skorbuttól kihullottak a fogai, és részben megfagytak a lábujjai. Amikor kicsit jobban lett, előbb a kórház mosodájában dolgozott, majd a boncterembe került. Itt az orvosok parancsai szerint gyakran egyedül végezte a boncolást, de ha nagyon hidegek voltak, akkor teljesen egyedül végezte a munkákat.

Itt ismerkedett meg az ukrán katonaozossal Vaszili Szergejevics főhadnaggyal, aki a kórházból elvitte őt magához, mint háztartási alkalmazottat. Károly mosott, főzött, takarított és a főhadnagy négyéves kislányát nevelte. Egy idő után, mint politikai foglyot áthelyezték Jakuckba,

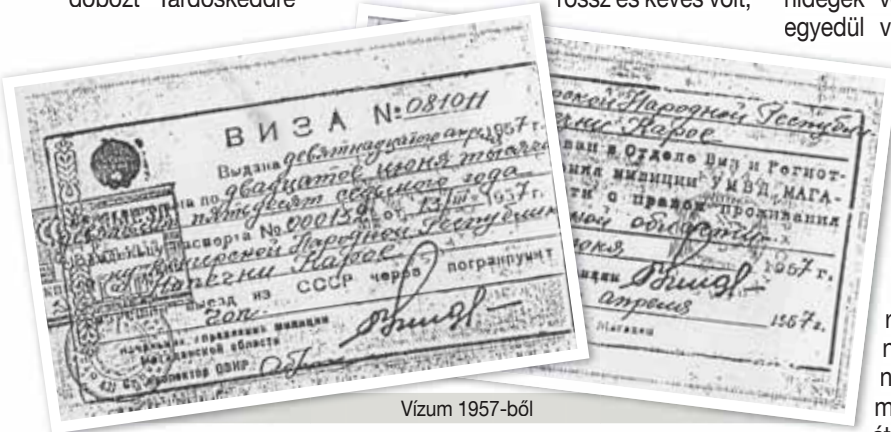
az Indigirka és Kujdusun folyók torkolatához. Itt egy litván és egy észti fogollyal közösen mint favágó dolgozott. 1955-ben Magadamból egy bizonyos Móric Ferenc levelet küldött neki, amelyben az állt, hogy egy nemsokára induló hajóval hazamehet. Ezen levél alapján pénz, élelem és iratok nélkül gyalog elindult Magadam kikötővárosba. Nyolc hónapon át vándorolt egyik falutól a másikig. Néha sikerült felkérkednie egy-egy teherautóra, de a 800 km út nagy részét gyalog tette meg. A hosszú vándorút során volt pincér, szakács, állatgondozó, segédorvos, gondozó, de még segédpap is. Sokoldalúsága biztosította számára a túlélést, az ételmezt és a szállást. Amikor

Magadamba érkezett, már nem várta őt sem hajó, sem Móric Ferenc. Károlynak meg kellett várnia a következő nyarat, amíg újabb hajót vártak a kikötőbe. Ebben az időben már nem volt hadifogoly, hanem szabad ember.

Magadamban ismét találkozott Vaszili Szergejevics főhadnaggyal, akit a helyi kórházba helyeztek át dolgozni. Károly ismét a főhadnagy családjához került. Innen írta meg 1944 óta első levelét haza, amely 11 hónap elteltével jutott el a családjához Tardoskeddre, ahol akkor már csak két testvére Anna és Rozália lakott. A család többi tagját 1948-ban Magyarországra deportálták. A levelet a testvérek ezért tovább küldték Bonyhád-Börzsönyre. Nagy volt az anya és a többi testvér öröme, mert amikor 1951-ben meghalt Károly apja Vince, a család szimbolikusan Károlyt is eltemette az apja mellé a bonyhádi temetőben. A Nemzetközi Vöröskereszt hírlevele alapján ugyanis Károlyt sokáig az eltűntek listáján vezették, majd halottnak nyilvánították. A család a Károllyal való gyorsabb kommunikáció végett kapcsolatba lépett egy Palotás nevű, Moszkvában tanuló diákkal. A család a leveleit Moszkvába küldte, ahonnan a diák tovább küldte azokat Károlynak Magadamba és fordítva. A Moszkvában tanuló magyar diákok segítettek a családnak a hivatalos iratok és engedélyek beszerzésénél is, amelyek segítségével Károly visszatérhetett hazájába.

Amikor már minden szükséges irat megvolt, paradox módon Magyarország moszkvai nagykövetsége okozott problémát, mert az 1956-os események miatt hosszabb ideig visszatartotta az utolsó irat, Károly útlevelének kiadását. Amíg várta útlevelét, Károly a diákok segítségével egy étte-

Vízum 1957-ből

a szüleinek, hogy tudjanak fiuk sorsa felől. Károlyt egy hónapon át minden nap kihallgatták és megverték, míg végül a 108. gárdistai lövészrezd katonai bírósága 1945. január 5-én kémkedésért munkatáborban (gulágban) letöltendő büntetésre ítélte. Magyarországról ismét Ogyesszába került, de már nem mint katona, hanem mint politikai fogoly. Egy év után innen Dnyepropetrovskba, majd 1946 tavaszán a többi fogollyal együtt a tranz-szibériai vasúton a Vlagyivosztkhoz közeli Nahodkába vitték. Itt egy 10 hektáros telken 12 000 román, ukrán, lengyel, cseh, szlovák, olasz, jugoszláv és magyar fogoly volt összezsúfolva. A villanydróttal körülfűtött táborban a rabok

a priccseken a foglyok csak a testükkal melegítették egymást.

A rabok feladata az volt, hogy utat építsenek Anadir városkából a félsziget legkeletibb településére Uelenbe. Amint a hőmérséklet -50 °C fok alá süllyedt, a rabokat kihajtották dolgozni. Szétrobbantották a felszint borító fagyos havat és jéget, ebből nyertek vizet főzésre és mosakodásra. Egy km út megépítése során számtalan fogoly megfagyott, vagy nyomtalanul eltűnt a heves hóviharakban. Az első tél végén az 1 500 fogolyból csak alig 100-an maradtak életben. Azok, akik nem fagytak meg, nem pusztultak el betegségekben vagy végelgyengülésben. A halottakat sok-

remben dolgozott, előbb mint éjjeliőr, majd mint pincér. Amikor 1957. május 4-én elérkezett az indulás napja, el kellett adnia a karórát is, hogy a hosszú úton legyen pénze élelemre. Nyolc nappal később, 1957. május 12-én öreg csizmákban és orosz bekecsben Záhonytól lépte át a magyar határt. A vasúttállomáson már várta Csabai István, unokatestvérenek férje, akivel Budapesten és Dombóváron át jutott el édesanyjához

és testvéreihez. Bonyhádon megnősült és 1979-ig egy helyi gyárban dolgozott. A 13 évig tartó fogságára és kényszmunkákra csekély gyógyírként a Szovjetunió Legfelsőbb Bírósága 1983. február 28-án megszüntette a kémkedés vádját és a kiszabott büntetést, azzal az indokkal, hogy a felhozott vádak alaptalanok voltak. Kopecsni Károly 1996 júniusában hunyt el.

Buda Ferenc, mérnök

A vándorlás útvonala

A KERESZT A MEGVÁLTÁS JELE

Hihetetlen, de 10 év telt el 2006. október 22-e óta, amikor a tótmegyeri Nepomuki Szent János-templom mögött, keresztet állítottak gróf Károlyi Alajos halálának emlékére, aki korának egyik legjelentősebb, legelismerettebb diplomataja és politikus volt. A kérelhetetlenül múlt idő azonban nyomot hagyott a barokk-rokokó-empír stílusú kereszt tölgyfa-karjain, veretes patinája elfeketedett, a kőtalapzatot benőtte a moha és zuzmó. Erich Berkeš tótmegyeri fafaragó-művész műve felújításra várt. Sürgősen tenni kellett valamit, hogy megmentsük ezt a faragott alkotást, hogy megmaradjon az eljövendő generációk számára is.

A kereszt felújításának gondolata, teljesen váratlan oldalról jött. A tardoskeddi Férfikar egyik tagja, a csaknem 20 éve Megyeren élő Tóth Imre ajánlotta fel a segítségét. Felkért, hogy intézzem el a felújításhoz szükséges adminisztratív formalitásokat, ugyanis a kereszt művészi alkotásként szerepel Tótmegyer község kulturális nevezetességeinek listáján, ugyanakkor a IV. védettségi fokozatú angolkertben, a Szlovák Állami Erdők (SZÁE) vállalat lévő fióküzemének kezelésében lévő területen áll. A szükséges engedélyeket a SZÁE vállalat igazgatójától Ján Mizerák mérnöktől, Ján Danko erdész-mérnök segítségével sikerült beszerezni. Elkezdődhetek a felújítási munkák. Szakkonzultációra a tardoskeddi Buják Vincét, az aranykezü fafaragó mes-

tert, számtalan faragás, plasztika és szobor alkotóját hívtuk meg. A kő és a fa kezeléséhez szükséges festéket és mázolóanyagot a SZÁE vállalat biztosította be. A kereszt felújítási munkálatait Buják Vince szakfelügyelete alatt két kiváló ezermester, Tóth Imre és Bara György végezték. Szorgos kezük nyomán a keresztről eltűnt az elmúlt évtized ráragadt szennyeződése, a kőtalapzatról a mindent ellepő zuzmó és gaz – visszakapta régi, tiszta szépségét. A tisztítást követően a fafelületet és a követ még néhány védőréteggel kellett bevonni. Talán nem is szükséges hangsúlyozni, hogy – most bátorkodom kissé módosítani a Szentírást – „nemcsak Isten igéjével él az ember”, nos, Tóth Imréné, Györgyi asszony, aki remek szakácsnő, minden nap pompás ebédet készített az embereknek. Természetesen a plébános úr, Cyril Lieskovský sem szeretett volna szegyen-

ben maradni és a két mestert – énekest kávéval és frissítővel kínálta meg. A rendbe hozott és felújított emlékmű tisztaságát, fényét Štefan Čapucha, tótmegyeri kőfaragó mester emelte ki: a márványtáblán lévő feliratot 24 karátos aranyból készült lapocskákkal díszítette. Fizetéséről hallani sem akart. Köszönet illeti érte.

Azt mondják, hogy egy jó szomszéd többet ér a legközelebbi rokonnál is. Ebben az esetben a mondás csakis igaznak bizonyult. A Tardoskeddi Férfikar tagjai – Tóth Imre és Bara György – sem pénzért vállalták a munkát, hanem a kereszt iránt érzett tiszteletből és szeretetből. A kereszt – a kereszténység, a megváltás, a közös vallás és az európai kultúra szimbóluma, amely összeköti nemzeteinket. Ápoljuk továbbra is a két község közt fennálló, már hagyományosan jó viszonyt. **Becsüljük meg szomszédaink,**

a tardoskeddiek segítőkészségét és nagyvonalúságát. A tótmegyeriek nevében is szeretném kifejezni irántuk érzett tiszteletemet és köszönetemet, – s hozzáteszem a régi, jól ismert mondatot: „Isten fizesse meg!”

2016. szeptember 18-án, vasárnap, a tardoskeddi Férfikar eredeti tardoskeddi népviseletbe öltözött tagjai és a tótmegyeri hívők közösen vettek részt a Nepomuki Szent János-templomban a délelőtti 10 órakor kezdődő szentmisén, majd a parkba vonulva, a felújított kereszt ünnepélyes felszentelésén. A rövid szertartás után a Férfikar tagjai Ján Danko vezetésével megnézték az európai hírű építészeti nevezetességet, a tótmegyeri víztornyot. A vendégek ezután beírták magukat az emlékkönyvbe is.

Szabó Imre

Tótmegyer-Tardoskedd

A boszorkányokról

A hiedelmek, hagyományok, babonák mindenkorban fontos szerepet játszottak az emberek életében. A boszorkányság története több ezer éves múlt-ra tekint vissza. Az emberek képzeletében már ősidők óta jelentek meg titokzatos lények, lidércek, boszorkányok, ördögök, amelyeket igaznak hittek. A gyermekmesékben is megjelennek olyan természetfeletti lények, amelyek a jót vagy a rosszat személyesítik meg. A jó tündérek, manók, törpék mellett ott van a hétfejű sárkány, a vasorrú bába, az ördög, a boszorkány is. Ők a képzelet szülöttei, akik már a legfiatalabb korosztály fantáziáját is megmozgatják. Így nem csoda, hogy a néphit szerint a felnőtt embereknél is sok volt a titok, a megmagyarázhatatlan esemény, amelyeket babonákon át nemzedékről nemzedékre terjesztettek. Szinte minden nép-nél a főhős a boszorkány volt, aki természetfeletti képességekkel rendelkezett. Olyat tudott vagy tett, amit mások nem tudtak, így kuruzslónak, varázslónak tartották őket. Jobb

vörös szemek összeérő szem-öldökkel, amelyekbe senki sem mert belenézni, mert szemmel vertek. De néha teszi hibás, sánta, szemölcsös is lehetett. A boszorkányok éjjelente seprűn lovagolva ösz-szegyűltek a falu végén. Főleg szombat

éjjel táncoltak, mulattak, meztelenre vetkőztek – ez volt a boszorkányszombat. Amikor azonban hajnal 3 órakor kukorékol a kakas, vége lett a találkozóknak – tartja a néphit.

A boszorkányok félték a keresztől, mert feloldotta a varázst, elvette az erőt. Így amikor a pap a templomban felmutatta a keresztet, a boszorkányok hátrafordultak, az emberek pedig kíváncsian nézték, kik is ők? Ezért december 13-án, Luca napján a férfiak elkezdték készíteni a Luca szé-

Tilos volt mosni, sütni, fonni, mert a boszorkányok megbüntették, aki vétett. Közben 13 nap alatt

elkészült a Luca széke, amit kabát alá rejtve vittek az éjféli misére. Amikor a pap felmutatta a keresztet, gyorsan felálltak rá, hogy magasab-bak legyenek és lesték, ki fog hátrafordulni. Ha valakit megláttak, uzsgyi neki, futni kellett, mert úgy vélték, hogy a boszorkány kergeti őket. Közben a zsebükben tartott mátkot szétszórták, hogy a boszorka elcsússzon rajta.

Voltak időszakok, amikor a boszorkányság egyre nagyobb tért hódított. Gyakran a falusi bábák-ra, gyógynövényekkel gyógyító vagy különc asszonyokra ráfogták, hogy boszorkányok, hogy megbabonázzák a kisgyereket, elapasztják a tehenek tejét, megrontják a nők és férfiak kapcsolatát stb. A középkorban

egymást érték a boszorkány-perek. Főleg az egyház üldözte őket. Akire ráfogták, hogy boszorkány és az ördöggel áll kapcsolatban, azokat kínzásoknak, vallatásoknak vetették alá, máglyahálára ítélték, vízbe fojtották. Nemcsak a szegény sorsú, hanem a gazdag nemes asszonyok is áldozatul estek, hogy vagyonukat az egyház megszerezze. Magyarországon a leghíresebb boszorkány égetés 1728-ban volt Szegeden, a Boszorkány szigeten, ahol egyszerre 6-6 személyt égettek el. 1768-ban aztán Mária Terézia betiltotta a boszorkányüldözést. Sajnos, a mai modern korban is létezik boszorkány-üldözés az elmaradott országokban. Indiában, Kenyában, Dél-Afrikában ma is ölnek meg embereket azzal vádolva őket, hogy boszorkányok.

A mai idők gyermekei már megmosolyogják az egyes hi-

volt tőlük távol tartani magukat, mert rontást, betegséget, pusztítást hoztak magukkal. A boszorkányok elsősorban asszonyok voltak, magas nő-vésű, erősakarátú személyek. Főbb ismertető jeleik: vörös haj,

két. Ehhez a naphoz több hiedelem is kapcsolódik. Szerelmi babonák, ólomöntés vagy férj jóslások, amikor a lányok gombócba cédulákat tettek fiú nevekkkel, s amelyik főzéskor feljött – az lesz a férjük neve.

edelmeket, babonákat. Néha már inkább dicséretnek számít, ha valakire azt mondják „Te egy kis boszorkány vagy.”

Apám elbeszéléseiből, meseiből ez a 2 témához kapcsolódó történet maradt meg bennem:

Egyik este a legények – köztük ő is – csavargás közben megálltak, és belestek egy kis nádtetős ház ablakán. A lány és az anyja arról beszélgettek, hogy mit főznek másnap, mákos vagy túrós tésztát? A legények ezt hallva egy illetlen szót (sz..t) kiáltottak be az ablakon, és már szaladtak is, mert úgy hírlett, hogy a leány anyja boszorkány. Nem szégyen a futás – gondolták. Éjjel aztán várták a hatást.

Bizonyára tudják, hogy valaha a kis szoba konyhas házakban három generáció, de akár több család is élt. A kamaszfiúk és legények kint az istállóban aludtak egy felkötött ágyféleségen, és lópokróccal takaróztak. Így vigyáztak a lovakra, tehénekre, ahol meleg is volt. Az istállónak alsó és felső részből álló ajtaja volt, amely nyáron nyitva volt. Apám nehezen aludt el, várta a boszorkányt. Alvás közben egyszer csak arra ébredt, hogy „nyomta” őt a boszorkány. Nehezen lélegzett, izzadt, nem volt ereje felülni sem. Mire végre felült, leugrott az ágyról és egy fe-

kete macskát látott, amit elkapott. „No, meg vagy boszorkány!” – kiáltotta, s a macskát a szomszédok nyitott kútjába dobta. Reggel felve kérdezte, hogy van-e halott a faluban, de nem volt. A szomszéd pedig panaszkodott, hogy a lovak nem isszák a kút vizét, mert a macskájuk valahogy beleesett a kútba és megdöglött.

A másik történet az 1900-as évek elején történt. Sötét, felhős éjszaka volt. Koromsötétbe borult az állomás felé vezető út, ahol akkor még csak 1-1 ház állt. Villanyvilágítás sem volt még abban az időben. Az a hír járta akkoriban – s többen is megfigyelték –, hogy a vasúti kanális partján éjjelente egy fehérbe öltözött rém vagy kísértet járkal. „Majd megtudjuk, ki az!” – mondta néhány bátor falusi, és egyik éjjel ólmos botokkal felszerelve lopakodva osontak a kísértet felé. Amikor megközelítették, rákiáltottak: „Ki vagy?” Egy fehér kesze ló megriadva, nyerítve futni kezdett hazafelé. Éjjelente ugyanis kiszökött legelni a kanális partra. Megoldódott tehát a rejtély, amiről másnap hős-ködvé meséltek.

Én, ezeket a történeteket 65-70 éve hallottam. Kicsit félve hallgattam az elbeszéléseket, amelyek szintén azt bizonyítják, hogy boszorkányok, rémek, kísértetek csak az emberek fantáziájában léteznek.

Kollár Mária

**Kellemes karácsonyi ünnepeket
és boldog új évet!**

Veselé Vianoce a šťastný nový rok!

VERITY Computer

KORUND

*Kellemes karácsonyi ünnepeket
és boldog új évet*

kíván a COOP Servis, spol. s r. o.
Nové Zámky kolektívája

COOP Servis s. r. o.

*Kívánunk Önnek és kedves családjának
a karácsony hangulatában átélt sok szép
pillanatot, az új évben sok örömteli napot,
sikert és jó egészséget!*

FÜRDŐSZOBA STÚDIO

Laguna

**Prajem Vám Veselé Vianoce,
a Šťastný Nový Rok!!!**

**Kívánok Önöknek Kellemes
Karácsonyi ünnepeket,
és Boldog Új Évet!!!**

KRAJČÍRSKY SALÓN ANDRAŠKOVÁ
Novozámocká cesta 83 (Dom služieb) Tvrdošovce

A tejfogakat is ápolni kell

Magazinunk előző számában már szó esett a fogak ápolásáról. Röviden megismételném a lényegét: a fogakat puha fog-

ápolást már akkor el kell kezdeni, amikor a fogak még nincsenek kinőve. Azaz, evés után a csecsemő száját töröljük ki, és masszírozzuk meg az ínyecskejét. Amikor megjelenik az első fog, már használhatunk kis fogkefét puha sörtékkel. Fogkrémet még ne használjunk. Ebben a korban elég csak este megtisztítani a fogacskákat. Később, úgy 2 éves kortól, amikor a kisgyermek már érti az összefüggéseket, el kell kezdeni a rendszeres fogápolást, és fontos,

hogy ez megszokottá váljon a gyermek életében. Kis kortól kezdve legyünk következetesek, és ügyeljünk arra, hogy gyermekünk ne feledkezzen meg a kötelességeiről.

A fogtisztítás módja kisgyermeknek is ugyanaz, mint a felnőtteknél. Puha fogkefével kell hosszan tisztítani a fogakat, minden fogat külön minden oldalról megmosni. A 6 évesnél idősebb gyerekeknek már a fogközi fogkefét is tudniuk kell használni. A gyerekeknek minél előbb meg kell tanulniuk önállóan fogat mosni, a szülő csak ellenőrzi a fogmosást, esetleg áttisztítja a fogakat. 12 éves gyerekek esetében is. Ebben segíthetnek különféle motivációs eszközök, pl. fogkefék, énekek, jutalmak minden egyes fogmosás után (mosolygós matricák felragasztása), sőt léteznek már mobiltelefonos applikációk is.

Az első fog megjelenése egyben jelzés is a szülőnek, hogy gyermekét elvigye az első fogorvosi ellenőrzésre. Fogorvoshoz akkor kell elvinni a gyermeket, amíg még nem fájnak a fogai. Fontos, hogy az első látogatás stressz mentes legyen. Ha a gyermek fájós fog-

gal megy a fogorvoshoz, és ha a szakember a kezelés során csak picit fájdalmat is okoz, hiába fogjuk később mondogatni, hogy nem fog fájni. A gyerekekkel 6 hónaponként, azaz évente 2-szer kell preventív ellenőrzésre menni, mivel a fogszuvasodás a kicsik körében nagyon gyorsan terjed.

Hogyan zajlik az első fogorvosi látogatás? A szülő beül a fogorvosi székbe, a kisgyermek a térdére ül. A fogorvos megmutatja, mi minden található a rendelőben, a kisgyerek kezébe veheti a fogászati tükröt, majd megszámozzuk, hány foga van. Ha akarja, még a nyelvét is kiöltheti a fogorvos bácsira. A látogatás végén mindenki kap ajándékot – egy kifestőt.

Mivel közeledik az év vége, néhány egyéb információt is közölnénk. Preventív ellenőrzésre évente 1x kell elmenni. A 2016-ban elvégzett ilyen ellenőrzés 2017.1.1-jétől érvényes.

Végezetül a MUDr. Krak Fogászati Rendelő nevében nagyon kellemes karácsonyi ünnepeket kívánok mindenkinek.

Cingelová Andrea,
diplomás nővér

kefével mossuk fél órán át fogkrém nélkül, majd utána dörzsöljük át fogkrémmel. Használjunk fogközi fogkefét és fogselymet is.

Most a kisgyermek fogápolásáról szeretnék írni. Ahogy a címben is olvasható, a tejfogakról ugyancsak gondoskodni kell, hiszen tőlük is függ, hogy egészségesek lesznek-e a maradandó fogak.

Erről sajnos sok szülő megfeledkezik. A legtöbben azt tartják: „Hiszen a tejfog úgyis kiesik!” Igen, kipotyognak, de a fogszuvasodást előidéző baktériumok ott maradnak, és az új fogak fertőzött környezetben nőnek ki.

A tejfogak 6 hónapos kortól kezdenek el nőni. Természetesen, vannak kisgyermek, akiknél ez hamarabb vagy később történik. Két éves korig azonban már az összes, 20 tejfognak ki kellene nőnie. Hat éves korban kezdenek megjelenni a maradandó fogak, nemcsak az első, de a hátsók, az ún. hatosok is.

Mivel a gyerekek nem igazán következetesek, rajtunk, szülőkön áll, hogy betartsák a rendszeres szájaápolást. Elsősorban a fogtisztítás helyes technikáját kell megtanítani velük. A fog-

Legyél Te

a bálkirálynő

Lassan közeledik az időszak, amikor magunkra ölthetjük szebbnél szebb ruhánkat, ki-sminkelhetjük magunkat, szabad kezét adhatunk a fodrásznak, és ezáltal magabiztosan léphetünk be a báltermek ajtaján. Viszont ne feledjük, hogy a kevesebb, sok esetben több!

Mint, minden nő, én is szeretem nézegetni a frizurákat, és előfordul, hogy nem hiszek a szememnek. Hölgyeim, a csillámhajlakk nem divat! Sose volt az! Felejtjük el! Mintha nem is létezett volna. Úgy gondolom, hogy a fodrász nagy bakit követ el, ha a szépen befont, besodort, besütött vagy feltűzött haját egy csilli-villi sprayel fújja be. A másik hátborzongató, mikor minden egyes hajcsatt, illetve hajtű látszódik a frizurában, s azok már az első fél óra táncolás közben egyszerűen kiesnek. De ennél is cikibb, ha a frizuránkat megpakolják kiló-

nyi mennyiségű hajdísszal, és olyan érzésünk van, mintha minimum 5 kilóval többet mutatna a mérleg csak azért, mert bálba megyünk. Én mindig azt javaslom, hogy olyan frizurát kell a fodrásznak készítenie, amittől a nő nőnek érzi magát, amittől magabiztos lesz, és sugározni fog. Úgy gondolom, egy alkalmi frizurának nem az agyonlakkozott hajról, és nem is az odatapasztott póthajjakról kell szólnia. Minél inkább törekedjünk a természetes hatásra, hiszen akkor mi is sokkal kényelmesebben fogjuk érezni magunkat az est folyamán.

Ez ugyanúgy érvényes a színekre is. Mint hajban, mint sminkben figyeljünk arra, hogy ne „papagájként” jelenjünk meg a táncparketten. Sminkünk ilyenkor lehet erősebb, de ne legyen hivalkodó. Ez esetben is kerülném a mű dolgokat, viszont ha mégis a műszempilla

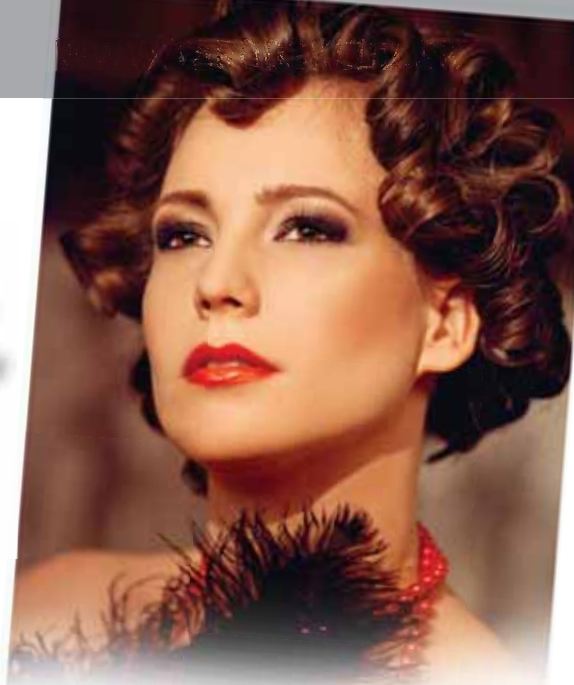
mellett döntünk, válasszunk egy olyat, ami teljesen természetes, hogy ne essen nehezünkre egy – egy kacsintás a párunkra. Sminkelés előtt az arcunkat ajánlatos letisztítani, és a tiszta felületen dolgozni. Válasszunk az arcszínünknek megfelelő alapozót, amit tökéletesen dolgozzunk el az egész arc felületén, illetve az állunk vonalán. Semmiből se használjunk túl sokat! Az alapozót érdemes a matt hatás érdekében átpúderezni. A pirosítót - bronzosítót satírozással tudjuk természetessé varázsolni. Aki nem tud szép tusvonalat húzni, ne ilyenkor próbálkozzon! Higgyétek el, anélkül is lehet egy smink szép! Ha elkészült a remekmű, a fixálásról se feledkezzünk meg.

A másik véglethez tartoznak azok a nők, akik a hétköznapiakban sosem sminkelik magukat. Azoknak csak annyit üzennék, hogy egy pirosítótól, szempillaspiráltól és egy decens rúztól még nem fogják őket megszólítani. Sőt mi több, a mai világban tucat számra kaphatóak a jobbnál jobb sminktermékek allergiások részére is.

Ezúton kívánok mindenkinek jó készülődést a báli szezonra! Ne feledjétek, jelenjétek meg úgy, hogy a „Bál királynője” díját ti vigyétek majd haza.

Farkas Bencze Anikó
Salon Manager / BADroom
- Hair / Salon & Academy

Fotó: **BADroom - Hair Salon**

RECEPTSAROK

Karácsonyi puncs

4 személyre

Hozzávalók: 8 dl minőségi fehérbor (muskotályos, hárslevelű), 6 dl víz (artézi), 6 evőkanál kristálycukor, 2 zacskó narancsos tea, 2 mandarin, 2 darabka fahéj, 6 darab szegfűszeg, 2 darab csillagánizs

Elkészítés:

A bort a vízzel feltesszük főni, belekeverjük a kristálycukrot, beletesszük a zacskós teát, a fahéjat, a csillagánizst és a mandarint, amibe bele-szurkáltuk a szegfűszeget. Az egészet fel-forraljuk, kivesszük belőle a zacskós teát, és máris fogyaszthatjuk. Nagyon finom ízű, az illatával megtelik az egész ház.

Brat Erzsébet, mérnök

Túrós szelet

Tészta:

3 egész tojás, 2 doboz tejföl, 2 evőkanál kakaó, 1 kis kanál szóda-bikarbóna, 1 ½ dl olaj, 20 dkg kristálycukor, 30 dkg finom liszt

Töltelék:

25 dkg túró, 1 tojássárgája, 5 dkg vaj, 1 evőkanál kukoricakeményítő (Maizena), 4 evőkanál cukor, 1 csomag vaníliás cukor.

Elkészítés:

A tészta hozzávalóit jól kikeverjük. Kivajazott, kilisztezett pléhre öntjük, majd kanállal ráakjuk a nyers tész-tára a túrós töltelékét kis halmokban. Megsütjük. A kész süteményt meg-szórjuk porcukorral, reszelt csokolá-déval vagy leöntjük csokival.

Arató Irén

Karácsony csodája

A karácsony éj varázslatát valószínűleg mindnyájan ismerjük. Bár napjainkra az ajándékozás rendkívül fontos momentuma lett az ünnepnek, mégis a karácsony éj misztikuma, csodája nem múlt el. Ez az ünnep, melynek valódi tartalma a legelevenebben él ma is. Karácsony este minden elcsendesedik, a közlekedés leáll, és ha olyan szerencsénk van, hogy hó is esik, a csend még teljesebb. Míg advent a reményteli várakozás ideje, a Szenteste maga a megvalósult és beteljesedett csoda, a Megváltó születésének napja. A képzőművészetben, a zenében talán a legtöbbször feldolgozott téma.

A karácsonyfa állítás és az ajándékozás eredete

Tájainkon hagyományosan december 24-én állítjuk fel a karácsonyfát, és ezen az estén ajándékozzák meg egymást a családtagok több országban a világon. Az ajándékozás szokásának eredete bizonyos elméletek szerint a Napkeleti Bölcsék történetére vezethető vissza, akik a csecsemő Jézusnak ajándékokkal hódoltak Betlehemben. Karácsony megünneplése a kereszténység terjedésével az egész világon elterjedt, bár vannak természetesen különbségek az egyes országok szokásai között.

A karácsonyfa állításának előzménye a pogány hagyományokban a termőág, zöldág házba vitele, illetve a ház és a ház környékének örökzöld ágakkal való díszítése. A szokást ismerték a kelták, náluk a fagyöngy, a magyal és egyéb örökzöldek játszották a főszerepet. Magyarországon a zöldág általában rozmarín ágacska, nyárfa vagy kökénybokor ága volt. A gerendára függesztették fel, aranyozott dióval, piros almával, mézesbábbal, szalmafigurákkal díszítették. A diónak rontást űző erőt tulajdonítottak, a gyümölcs a bőség, egészség jelképe, a szalma pedig a betlehemi jászolra emlékeztet. A karácsonyi ág később fejlődött kis fácskává, amit szintén a házba vittek, és különféle módon díszítettek.

Feljegyzések szerint az első hagyományosnak mondható karácsonyfát freiburgi pékinasok állították a város kórházában a XV. században. Átvitt jelentése

a hagyományos pirossal ékesített fenyőnek az életfa, a természet évről-évre megújulása, körforgása. A fán látható girland (vagy boa) a paradicsomi rosszra csábító kígyót jelképezi, az alma a tudás fájáról szakasztott gyümölcsre emlékeztet (ennek mintájára alakultak ki később a piros, arannyal díszített üveggömbök), a gyertyák pedig a fény, a nap, keresztény felfogás szerint Jézus szimbólumai.

Karácsonyi illemszabályok

Az illemről az ünnepek alatt sem szabad elfeledkezni. Akár megyünk vendégségbe az ünnepek alatt, akár nem, érdemes betartani a karácsonyra vonatkozó illemszabályokat. Most 3 fontos karácsonyi illemszabályról olvashatnak, amit mindenkinek ismernie kellene.

TELEFON ÉS LÁTOGATÁS

Karácsonykor ideális esetben mindenki a szeretteivel tölti az ünnepet, ezért ilyenkor még kevésbé illik bárkit is zavarni. A szabály szerint ilyenkor otthon kell maradni, és az előre egyeztetett vendégeskedésen kívül nem szabad más-hová menni. Nagy tiszteletlenség az ünnep három napja alatt bárhová hívatlanul beállítani, és bejelentkezni sem ilyenkor kell, mert a karácsonyi telefonálás is kényes kérdés.

Ha nincs vészhelyzet, senkit sem illik felhívni szenteste, a jókívánságokat sem szabad ilyenkor kifejezni. Ezt vagy tegyük meg előzetesen, képeslap, sms, e-mail vagy más formában, vagy hagyjuk másnapra. December 25-26-án már kicsit rugalmasabbak a telefonálásra vonatkozó szabályok, de ilyenkor is meg kell kérdezni, hogy nem zavarunk-e, és fogjuk a lehető legrövidebbre a mondanókat.

NEM MINDEGY, MIRŐL BESZÉLÜNK AZ ÜNNEPKOR

Nagy illetlenség a szeretet ünnepén kellemetlen témákat felhozni, a gondokről beszélni, különösen evés közben, az asztalnál. Semmiképpen se kezdeményezzünk ilyen beszélgetést, és ha más teszi, finoman hárítsuk el, és kérjük meg, hogy vitassuk meg a dolgot egy későbbi időpontban. Persze nem kell úgy tenni, mintha minden tökéletes volna, de ha lehet, nem árt elengedni a problémákat legalább erre a pár napra.

AJÁNDÉKOZÁSKOR

Nem mindegy, hogy mit adunk ajándékba. Vannak bizonyos dolgok, amikkel nagyot bakizhatunk. De nagyon fontos, hogy a meglepetés átadásakor is figyeljünk az illemre. Ne magyarázkodjunk, ne szabadkozzunk az ajándék értéke miatt, és ne áruljuk el előre, hogy mi van a csomagban. Ha mi kapunk ajándékot, mindenképpen köszönjük meg, és még akkor se jelezzük nemtetszésünket, ha esetleg nem sikerült eltalálni az ízlésünket!

Feldolgozás

A pezsgő története

Karácsony és szilveszter közeledtével az egyik közkedvelt italunkról, a pezsgőről írunk, hiszen ezen alkalmakkor előszeretettel vásároljuk, fogyasztjuk e gyöngyöző italt.

A pezsgőgyártás Champagne-ban bontakozott ki, és onnan terjedt el az egész világon. Felfedezése elválaszthatatlanul Dom Pérignon (1638–1715), az hautvillier-i bencés apátság szerzetesének nevéhez fűződik. Hogy a történet mennyire hiteles, az kérdéses. Mindenesre jól hangzik.

Pérignon atya, aki huszonkilenc éves korában lett az apátság pincemestere, karácsony közeledtével meg akarván lepni újbórral rendtársait, felnyitott egy új, még erjedetlen cukrot tartalmazó borral megtöltött palackot - ami sokadmagával szüret óta hevert a pince mélyén -, s belekóstolt, nem vall-e szégyent vele. Ahogy nyelte a gyöngyöző bort, csodát érzett és látott, s akkor hangzott el az a nevezetes mondat: „*A csillagokat iszom.*” Szerzetestársainak is ízlett a gyöngyöző bor, aminek hamar híre ment. Olyannyira, hogy ettől kezdve ezt kínálták mint „koronázási bort” a reimsi székesegyházban tartott királyi koronázások alkalmával.

Pérignon atya honosította meg a paratölgy kérgéből, a parafából készült dugó használatát is, amivel akaratlanul megakadályozta, hogy a szén-dioxid kiszökjön a palackból. Később azonban már nem elégedett meg a parafa dugóval, hanem a palackokat agyaggal és zsineggel zárta le, s így megakadályozta, hogy a szén-dioxid elillanjon. Ezt az igazi titkot nem sikerült sokáig az apátság falai között tartani. Helyi borkereskedők már a 18. század derekától foglalkoztak pezsgőgyártással Reimsben, Épernayben, Châlons-sur-Marne-ban.

Magyarországon Hubert J. E. alapította 1825-ben Pozsonyban az első pezsgőgyárat. A Hubert pezsgő a Pesten 1842-ben rendezett első magyar iparkiállításon elnyerte a legjobb magyar pezsgő díját, majd a párizsi világkiállításon első díjat kapott. Budafokon az első gyárat Törley József alapította, aki francia-német levelezőként, majd mint cégvezető egy reimsi pezsgőgyárban ismerke-

dett meg a pezsgőkészítéssel. 1882-ben francia szakemberekkel indította el üzemét Budafokon, s termelése az első világháború végén elérte a kétmillió palackot. Budafok azért is alkalmas volt pezsgőkészítésre, mert abban az időben a környéken még jelentős volt a szőlőtermelés, s a sziklába vájt hatalmas pincék, a főváros szomszédsága, a jó szállítási feltételek kedvező termelési és értékesítési lehetőséget teremtettek.

A ma már világszerte elterjedt pezsgők egyvalamiben egységesek, a színük, cukortartalmuk alapján történő csoportosításban. Színük szerint fehér, rózsaszín (rozé) és vörös pezsgőket különböztetünk meg, cukortartalmuk alapján ismerünk különlegesen száraz (brut), száraz (sec, dry), félszáraz (demi sec, medium dry), félédes (demi doux, semi sweet) és édes (doux, sweet) pezsgőket. Valamennyinek megkülönböztetett szerepe van az étvágycsinálásban, a gasztronómiai finomságok élvezetének fokozásában.

Forrás: internet

A keresztrejtvény megnevezése: Ady Endre:
Karácsony c. versének egy részlete:
Harang csendül, ének zendül, messze zsong a hálaének.....

Megnevezés: „Az én kedves kis falumban karácsonykor magába száll minden lélek.”

KERESZTREJTVÉNY

Mutató névmás	▼	▼	Lopó	Munkás	▼	▼	Jószívú teszt	▼	Gyümölcs	▼	Díszes
Indulatszón	▼	▼	Mondatszón	Határozószón	▼	▼	Határozói igenév képzője	▼	A sor vége	▼	
Vitamin	▼	▼		Karcolat	▼	▼		▼		▼	I
ADY ENDRE: KARÁCSONY idézet	Az ég istene a föníciaiaknál						Köszméte				
REJTVÉNY 1. rész	REJTVÉNY 3. rész						Tibor, Oszkár				
Férfinév											
REJTVÉNY 2. rész							Gramm		A kén és a fluor vegyjele		
Kelet							Nitrogén				
▼	A								K	Névelő	
Gábor		Lángol	Lompos, hanyag							Gyöngéd szerelmi kaland	
Van ideje											
▼											
Bőr, germánium											
Hektár											
▼		Norbert									
		Érzékszerv									
Édes mártás				▼	Magasztos tárgyú költemény	Női név					
Óbester					Eszme	Császár-morzsa					
▼											
							Stroncium			Az északi világtáj jele	
							Évszak névelővel			Madár	
Káros											
Azonos betűk									Római 50		Hölgyek
Római 51									Talál		
▼		Liter			Meleg béléssanyag						
		Koreai dinasztia			Gadolinium						
▼											
					Vissza: csermely			Igekötő			
					Kérdő-szócska			Észak			
... billeg	M										

Olaj - angolul
Pakisztán államnyelve

Utca rövid.
Sárga németül
Utca németül

GYEREKEKNEK

Keressétek meg az 5 különbséget!

Melyik úton jut el a mókus a mackó házához?
A helyes irányt fessétek ki kék színnel!

